

Bemærkninger til bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser

Kapitel 1 – De omfattede virksomheder og rapporter

De omfattede virksomheder

Ad § 1.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 1 i de gældende regnskabsbekendtgørelser. Bestemmelsen definerer de omfattede virksomheder. I forhold til de gældende regler indeholder bestemmelsen følgende ændringer:

Efter de gældende regler reguleres de omfattede virksomheder ved tre regnskabsbekendtgørelser (henholdsvis bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber, skadeforsikringsselskabers årsregnskaber og bekendtgørelse om forsikringsselskabers og pensionskassers koncernregnskaber (herefter de gældende regnskabsbekendtgørelser)). Disse tre regnskabsbekendtgørelser er skrevet sammen i denne samlede regnskabsbekendtgørelse for forsikringsselskabers og pensionskassers finansielle rapporter.

Bestemmelsen fastslår, at regnskabsbekendtgørelsen finder anvendelse for forsikringsselskaber, tværgående pensionskasser samt for holdingvirksomheder til forsikringsselskaber. Bekendtgørelsen finder således anvendelse for holdingvirksomhedernes selskabs- og koncernregnskaber. Dette er en ændring i forhold til de gældende regler, hvor forsikringsregnskabsreglerne kun finder anvendelse for holdingvirksomhedernes koncernregnskaber, men ikke for deres selskabsregnskaber.

De omfattede rapporter

Ad § 2.

Bestemmelsen fastslår, at de i § 1, stk. 1, nævnte virksomheder for hvert regnskabsår skal udarbejde og offentliggøre en årsrapport og en halvårsrapport for virksomheden indeholdende eventuelt koncernregnskab.

Ad § 3.

Bestemmelsens 1. pkt. fastslår, at et regnskab, der udelukkende aflægges med henblik på virksomhedens eget brug, og altså ikke er rettet til eksterne regnskabsbrugere, ikke anses for en årsrapport eller en halvårsrapport efter bekendtgørelsen. Bestemmelsen er baseret på ÅRL § 2, stk. 4, 1. pkt. Mens ÅRL § 2, stk. 4, 1. pkt. alene omhandler årsrapporten, er bestemmelsen i 1. pkt. udvidet til at omfatte såvel årsrapport som halvårsrapport.

En virksomheds ledelse, der udarbejder et regnskab til sig selv, vil være bekendt med præmisserne for regnskabets udarbejdelse. Virksomhedens ledelse har derfor ikke behov for beskyttelse for så vidt angår grundlaget for regnskabets udarbejdelse. Hvis en tredjemand, der ikke har deltaget i udarbejdelsen, bruger et sådant regnskab, opstår der naturligt et behov for at sikre brugeren en minimal beskyttelse, således at vedkommende er klar over, at der ikke kan stilles de samme forventninger som til en årsrapport eller halvårsrapport aflagt efter bekendtgørelsen. Vises regnskabet til personer uden for virksomhedens ledelse, gælder bestemmelsens 2. pkt.

Bestemmelsens 2. pkt., fastslår, at betegnelserne årsrapport og halvårsrapport, er forbeholdt halvårs- og årsrapporter, der udarbejdes og aflægges efter bekendtgørelsen. Aflæg-

ger virksomheden et regnskab udelukkende til eget brug, skal virksomheden sikre sig, at der benyttes et udtryk, så det ikke er forveksleligt med en årsrapport eller en halvårsrapport efter bekendtgørelse, f.eks. "internt regnskab".

Bestemmelsens 2. pkt., er baseret på ÅRL § 2, stk. 4, 2. pkt. Mens ÅRL § 2, stk. 4, 2. pkt. alene omhandler årsrapporten, er bestemmelsen i 2. pkt. udvidet til at omfatte såvel årsrapport som halvårsrapport.

Kapitel 2 – Klassifikation og opstilling

Generelle bestemmelser

Ad § 4.

Bestemmelsen svarer til de gældende regnskabsbekendtgørelsers §§ 3-4 med visse tilpasninger som følge af IAS 1. Bestemmelsen er endvidere parallel til årsregnskabslovens § 23, stk. 2 og 3.

Skemaopstillingerne i bilagene i henhold til stk. 1 for balance og resultatopgørelse baserer sig på de foreskrevne skemaopstillinger i Rådets direktiv (91/674/EØF). Der er fællesopstillinger for balancen for henholdsvis skadesforsikring og livsforsikring. Visse poster vil kun kunne finde anvendelse i den ene af de to typer virksomheder. De poster, der ikke er relevante, udelades ved opstillingen af regnskabet.

Bilagene vedrørende opstilling af balance og resultatopgørelse er på flere punkter tilpasset IAS. Herunder kan nævnes:

1. Det følger af IAS 1 (68, litra b), at virksomhederne i balancens hovedopstilling skal vise investeringsejendomme som en separat post udsondret fra øvrige materielle anlægsaktiver. Skemaopstillingen i Rådets direktiv (91/674/EØF) foreskriver ikke anvendelse af en separat post for investeringsejendomme. I udkastets skemaopstilling for balance er investeringsejendomme derfor vist i en separat post.
2. Det følger af IAS 32 (33), at egne aktier ikke kan føres som et aktiv i balancen. Skemaopstillingen i Rådets direktiv (91/674/EØF) indeholder en post for egne aktier. Denne post vil imidlertid i overensstemmelse med IAS 32 fremtidigt ikke have indhold. På den baggrund er posten for egne aktier ikke medtaget i udkastets skemaopstilling for balance. Den modsvarende post i egenkapitalen, reserve for egne aktier, udgår også.
3. Det følger af IAS 1 (68, litra m), at virksomhederne i balancens hovedopstilling som separate poster skal vise henholdsvis aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver. Skemaopstillingen i Rådets direktiv (91/674/EØF) indeholder ikke separate poster for aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver. I udkastets skemaopstilling for balance er aktuelle skatteforpligtelser og aktuelle skatteaktiver vist som separate poster.
4. Det følger af IAS 1 (68, litra n), at virksomhederne i balancens hovedopstilling i en separat linie skal vise udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver. Skemaopstillingen i Rådets direktiv (91/674/EØF) indeholder ikke separate poster for udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver. I udkastets skemaopstilling for balance kræves udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver vist som separate poster.

5. Genforsikringsandele af forsikringsforpligtelserne skal ikke længere opføres som en negativ post på balancens passivside, men under aktiver. Dette anses for bedre i overensstemmelse med IFRS 4, hvorefter genforsikringsaktiver ikke må modregnes i forsikringsforpligtelser, jf. IFRS 4 (14, litra d).
6. Da udjævningshensættelser ikke opfylder definitionen af en forpligtelse i IAS, jf. Begrebsrammens afsnit 49 samt IFRS 4(14, litra a), udgår balancens passivpost for udjævningshensættelser.
7. I resultatopgørelsesskemaerne er posterne vedrørende investeringsafkast samlet i en samlet sektion, der muliggør en totalpost, der viser det samlede investeringsafkast. Efter de gældende regler posteres visse elementer forskellige steder i resultatopgørelsen afhængigt af, om posterne er negative eller positive. En sådan opstillingsmåde anses ikke for overensstemmende med kravet i IAS 1, hvorefter opstillingerne skal præsenteres med sammenligningstal for den tilsvarende post for den foregående regnskabsperiode, jf. IAS 1(36).
8. Resultatopgørelserne indeholder ikke længere en særskilt post til valutakursregulering. Valutakursregulering skal medtages under posten *Kursreguleringer*.
9. Da der ikke længere i IAS 8 skelnes mellem ordinære og ekstraordinære indtægter og udgifter, jf. også IAS 1(81), udgår posterne *17. Ekstraordinære indtægter* og *18. Ekstraordinære udgifter* derfor i opstillingen for resultatopgørelsen. Posterne *15. Andre ordinære indtægter* og *16. Andre ordinære udgifter* er derudover ændret til *15. Andre indtægter* og *16. Andre udgifter*, og posten *III. Ordinært resultat før skat* udgår også og erstattes af *IV. Resultat før skat*. Formålet med at skelne mellem ordinære og ekstraordinære indtægter og udgifter var at give regnskabslæseren en mulighed for at udskille elementer, der indtraf med en meget lav frekvens, og som følge deraf ikke ville have den store indflydelse på fremtidig performance. Ved at fjerne sondringen mellem ekstraordinære og ordinære indtægter og udgifter fokuseres på arten og funktionen af indtægter og udgifter frem for på timingen af disse.

I henhold til stk. 2 er det stadig et krav, at opstillingsskemaernes struktur opretholdes med mulighed for at foretage en mere detaljeret opdeling samt for at tilføje nye poster. Det er i forhold til den gældende bestemmelse præciseret, at det forudsættes ved tilføjelse af nye underposter, at disse er væsentlige, og at arten eller funktionen af de nye underposter er forskellig fra de poster, de udskilles fra. Ved tilføjelse af en ny post forudsættes ligeledes, at den nye post er væsentlig, og at arten eller funktionen er forskellig fra de øvrige poster, jf. IAS 1(29-30). Det er nærmere præciseret i IAS 1(72-73), hvad der skal forstås ved en forskellig art eller funktion, f.eks. nævnes forskellige målingsprincipper. Det er tillige anført i IAS 1(75), at samme principper gælder for detaljeringen af underklassificeringer.

Stk. 3. er tilpasset IAS 1(30). De gældende begrænsninger i retten til at sammendrage poster, som er direktivbestemt, er fastholdt.

Ad § 5.

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 24 og § 86, stk. 3 med tilpasning til IAS 1(36-41).

Bestemmelsens stk.1. er i overensstemmelse med IAS 1(36) og IAS 1(40). Det er præciseret i 2. og 3. pkt., at der skal foretages tilpasning af sammenligningstallene, medmindre dette ikke er praktisk muligt. Dette er i overensstemmelse med IAS 1(40), hvorefter der kan være omstændigheder, hvor det ikke er praktisk muligt at omklassificere sammenlig-

ningstal for at opnå sammenlignelighed med det aktuelle regnskabsår. Eksempelvis hvis informationer ikke er blevet indsamlet i det foregående regnskabsår på en måde, som muliggør omklassifikation, og det ikke er praktisk muligt at genskabe denne information. Både i det tilfælde, hvor sammenligningstallene tilpasses, og i det tilfælde, hvor de ikke tilpasses, skal der ske noteoplysning, jf. § 88.

Balancen

Fælles bestemmelser

Ad § 6.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 22 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 25 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 7.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 23 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 26 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 8.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 30 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis 4. pkt. i § 29 og 3. pkt. i § 30 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Bestemmelsen er gjort til en fælles bestemmelse og relaterer sig til aktivpost 5, da genforsikringsandelene skal opføres på aktivsiden.

Ad § 9.

Bestemmelsen svarer til § 23a i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 27 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Det er præciseret, at der under denne post opføres materielle anlægsaktiver, herunder udgifter til indretning af lejede lokaler.

Ad § 10.

Posten er ny. Det har hidtil været praksis, at forsikringsselskaber modregner aktiver, som de har overtaget i forbindelse med erstatningsudbetalinger i erstatningshensættelserne. En sådan modregning er ikke i overensstemmelse med IAS. Der er derfor oprettet en særlig post til disse aktiver. Posten omfatter alene materielle aktiver. Hvis der overtages finansielle aktiver, skal de føres på de relevante poster efter deres art.

Ad § 11.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 24 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 28 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 12.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 31 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 33 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Bestemmelsens stk. 1 og 2 er i overensstemmelse med rådets direktiv (91/674/EØF), artikel 17, og 4. direktivs artikel 18 og 21.

Ad § 13.

Bestemmelsen erstatter §§ 32-33 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 34 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 14.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 34 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 35 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Livsforsikring

Ad § 15.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 29 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Beløbet skal vises brutto, idet genforsikringsandelen til forskel fra de gældende regler føres på aktivsiden. Bestemmelsen er tilrettet i overensstemmelse hermed. Som følge af IAS-definitionen af forsikring er det præciseret, at beløb fra såvel forsikringskontrakter som fra investeringskontrakter skal føres under denne post. Investeringskontrakter er kontrakter, der ikke indeholder tilstrækkelig forsikringsmæssig risiko til også regnskabsmæssigt at kunne henregnes til forsikringskontrakter i henhold til IAS-definitionen, jf. definitionsbilag og IFRS 4.

Ad § 16.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 30 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Beløbet skal vises brutto, idet genforsikringsandelen til forskel fra de gældende regler føres på aktivsiden. Bestemmelsen er tilrettet i overensstemmelse hermed.

Ad § 17.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 31 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 18.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 55 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Det er dog præciseret, at unit-linked kontrakter kan være såvel forsikringskontrakter som investeringskontrakter, jf. bemærkninger til § 15.

Ad § 19.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 32 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Skadesforsikring

Ad § 20.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 25 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber.

Ad § 21.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 26 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber.

Resultatopgørelsen

Fælles bestemmelser

Ad § 22. Bestemmelsen er en videreførelse af §§ 14-17 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis §§ 10-11 og 16-17 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber, der er tilpasset i overensstemmelse med IAS.

Da tilknyttede og associerede virksomheder ikke længere måles til indre værdi men til dagsværdi, jf. IAS 27 og 28, er stk. 1. og 2. tilpasset i overensstemmelse hermed.

Der er en ændring i stk. 4 for så vidt angår skadesforsikring, idet kursgevinster ved afdrag og indfrielse samt kursgevinster ved salg af udtrukne obligationer ikke længere indgår i denne post. Dette er en følge af den tidligere overgang fra matematisk kursregulering af obligationer til dagsværdi.

Ad § 23.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 13 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 15 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Bestemmelsen fastsætter de omkostninger, som føres under posten Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt. Posten inkluderer bl.a. en beregnet husleje af grunde og bygninger, som selskabet ejer og benytter i sin drift.

Ad § 24.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 19 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 21 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Navnet på posterne er ændret, da der ikke længere skelnes mellem ordinære og ekstraordinære indtægter og udgifter.

Ad § 25.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 21 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 23 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Livsforsikring

Ad § 26.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 9 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 27.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 19 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 28.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 12 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 29.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 13 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 30.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 14 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 31.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 20 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Formuleringen af bestemmelsen er ændret.

Ad § 32.

Bestemmelsen fastslår kravene til posten *Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring*, jf. § 59 i den gældende bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 33.

Bestemmelsen er ny. Jf. § 20 i den gældende bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 34.

Bestemmelsen er en videreførelse af 2. pkt. i § 21 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber henholdsvis § 23 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Som noget nyt er det fastslået, at virksomheder, der ikke er selskabsskattepligtige, samme sted skal postere den del af pensionsafkastskatten, der vedrører egenkapitalen.

Skadesforsikring

Ad § 35.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 9 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber. Da samleposten for valutakursreguleringer ikke længere indgår i opstillingen er det tidligere stk. 5 udgået.

Ad § 36.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 10 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber. Det er i stk. 1. som noget nyt præciseret, at de nævnte beløb, som føres under posten *Udbetalte erstatninger* også inkluderer øvrige direkte og indirekte omkostninger forbundet med behandlingen af indtrufne skader.

Ad § 37.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 11 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber. Da samleposten for valutakursreguleringer ikke længere indgår i opstillingen er det tidligere stk. 5 udgået.

Ad § 38.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 12 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber.

Bevægelser på egenkapitalen

Ad § 39. Bestemmelsen fastsætter ikke en opstilling for opgørelsen over bevægelser på egenkapitalen, men foreskriver alene, hvilke elementer der skal være i opgørelsen, som skal udarbejdes i henhold til § 183 i lov om finansiel virksomhed. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(96).

I ÅRL indgår opgørelsen over bevægelser i egenkapitalen som en note, jf. § 56. Da der er tale om en opgørelse på linje med balance og resultatopgørelse er den her beskrevet i kapitlet om klassifikation og opstilling på linje med de andre opgørelser.

Kapitel 3 – Indregning og måling

Balancen

Generelle bestemmelser

Ad § 40.

Bestemmelsen svarer til § 25 i ÅRL. Bestemmelsen opregner balancens grundelementer og fastslår deres indbyrdes sammenhæng. Dette er i overensstemmelse med IASB's Begrebsramme, jf. Begrebsrammens afsnit 47-68. EU's regnskabsdirektiver indeholder ikke en tilsvarende opregning af grundelementerne og deres indbyrdes sammenhæng, men begreberne anvendes på en tilsvarende måde i direktivernes regelsæt.

Begreberne "aktiver", "forpligtelser" og "hensatte forpligtelser" er defineret i bilag 1.

Begrebet "indregning" er det danske udtryk for det engelske udtryk "recognition", der anvendes i IAS/IFRS.

Ad § 41.

Bestemmelsen svarer til § 33, stk. 1 og 2, i ÅRL.

Bestemmelserne, der fastsætter indregningskriterierne, svarer til afsnit 89-91 i IASB's Begrebsramme.

Ud over de gængs stk. 1 og 2 indeholder ÅRL et stk. 3, der har baggrund i 4. direktivs art. 31, stk. 1, litra c, bb, som udgør den ene halvdel af forsigtighedsprincippet og lyder således: "Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser skal der tages hensyn til alle forhold, herunder forudsigelige risici og tab, der fremkommer inden det tidspunkt, hvor årsrapporten udarbejdes, og som bekræfter eller afkræfter forhold, som er opstået senest på balancedagen." Bestemmelsen er ikke medtaget i udkastet, fordi den anses for overflødig, jf. at neutralitetsprincippet (§ 188, stk. 1, nr. 5, i lov om finansiel virksomhed) fastslår, at *enhver værdiændring skal vises*, dvs. både værdistigninger og værdifald. IAS 10 fastslår, at de indregnede beløb skal justeres for at tage hensyn til oplysninger, der fremkommer efter balancedagen, men inden regnskabet udarbejdes, hvis – og kun hvis – oplysningerne vedrører forhold, der også var til stede på balancedagen.

Ad § 42.

Reglerne for indregning og måling af poster i fremmed valuta findes i IAS 21. Standarden blev ændret i 2003 som led i IASB's "Improvements Project". Standarden sonderer mellem en virksomheds funktionelle valuta og præsenteringsvalutaen. Den funktionelle valuta er den valuta, der væsentligst anvendes i de økonomiske omgivelser, som virksomheden opererer i. Præsenteringsvalutaen er den valuta, hvori regnskabet præsenteres.

Efter IAS 21 kan en virksomhed frit vælge præsenteringsvaluta. I praksis vil der dog nok i langt de fleste tilfælde være sammenfald mellem den funktionelle valuta og præsenteringsvalutaen. Når IAS 21 sonderer mellem den funktionelle valuta og præsenteringsvalutaen, er det fordi valutakursforskelle ved omregning til den funktionelle valuta og valutakursforskelle ved omregning til præsenteringsvalutaen skal behandles forskelligt. Valutakursforskelle ved omregning til den funktionelle valuta skal som hovedregel indregnes i

resultatopgørelsen, mens valutakursforskelle ved omregning til præsentationsvalutaen skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Hvis virksomheden besidder udenlandske enheder, hvis funktionelle valuta afviger fra virksomhedens egen funktionelle valuta, skal valutakursforskelle ved omregning af posterne fra den udenlandske enhed ligeledes indregnes direkte på egenkapitalen.

Efter lov om finansiel virksomhed har finansielle virksomheder mulighed for at udarbejde regnskabet enten i danske kroner eller i euro. En virksomhed, hvis funktionelle valuta er danske kroner, vil skulle anvende reglerne for funktionel valuta ved omregning til danske kroner og reglerne for præsentationsvaluta ved omregning fra danske kroner til euro. Det forekommer derfor nødvendigt, at der i et IAS-foreneligt regelsæt sondres mellem funktionel valuta og præsentationsvaluta.

ÅRL sonderer ikke mellem funktionel valuta og præsentationsvaluta, men opererer med "årsrapportens monetære enhed", jf. § 39 i ÅRL.

Bestemmelsens stk. 1 fastslår, at transaktioner, der er gennemført i en anden valuta end den funktionelle valuta, skal omregnes efter kursen på transaktionsdagen.

Stk. 2, fastslår at monetære poster, der er udtrykt i en valuta, der afviger fra den funktionelle valuta omregnes efter valutakursen på balancedagen. Definitionerne af "monetære poster" og "funktionel valuta" fremgår af bilag 1. Den funktionelle valuta formodes næsten udelukkende at være danske kroner for finansielle virksomheder omfattet af lov om finansiel virksomhed. IAS 21(9-14) indeholder nærmere vejledning om, hvorledes den funktionelle valuta bestemmes.

For ikke-monetære poster afhænger den valutakurs, der skal anvendes af, om posten måles til kostpris eller til dagsværdi. I tilfælde af at målegrundlaget er kostpris, anvendes kursen på transaktionsdagen (stk. 3). Er målegrundlaget derimod dagsværdi, anvendes kursen på balancedagen (stk. 4).

Udenlandske enheder, eksempelvis en filial i udlandet, kan have en funktionel valuta, der afviger fra hovedvirksomhedens. Når dette er tilfældet, behandles den udenlandske enheds funktionelle valuta i henhold til reglen i stk. 5 på tilsvarende måde, som hvis den selv aflagde regnskab i denne valuta.

Stk. 6 fastslår, hvorledes valutakursforskelle ved omregning til en funktionel valuta skal behandles.

Stk. 7 omhandler de tilfælde, hvor præsentationsvalutaen afviger fra den funktionelle valuta. Dette kan eksempelvis forekomme, hvis virksomheden vælger at aflægge regnskab i euro, selv om virksomhedens funktionelle valuta er danske kroner. Bestemmelsen finder også anvendelse i tilfælde, hvor virksomheden anvender samme præsentationsvaluta som den funktionelle valuta, når virksomheden har en udenlandsk enhed, eksempelvis en filial, hvis funktionelle valuta afviger fra hovedvirksomhedens. I så fald skal den udenlandske enheds funktionelle valuta omregnes til hovedvirksomhedens funktionelle valuta, som er identisk med præsentationsvalutaen.

Stk. 8 fastslår, hvorledes valutakursforskelle ved omregning til præsentationsvalutaen skal indregnes. Sådanne valutakursforskelle skal indregnes direkte på egenkapitalen.

Finansielle instrumenter

IAS-reglerne om indregning og måling af finansielle instrumenter findes i IAS 39, der blev udstedt i december 2003. Definitionen af, hvad der henregnes til finansielle instrumenter, findes dog i IAS 32.

Efter IAS 39 opdeles finansielle instrumenter i relation til målingsreglerne i 5 grupper:

1. Finansielle aktiver eller forpligtelser til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen
2. Hold-til-udløb investeringer
3. Udlån og tilgodehavender
4. Finansielle aktiver disponible for salg
5. Finansielle forpligtelser, der ikke er afledte finansielle instrumenter

Alle finansielle aktiver og forpligtelser kan efter standarden henregnes til gruppe 1. Aktiver og forpligtelser, der henregnes til gruppe 1, skal løbende værdireguleres til dagsværdi med indregning af værdireguleringen i resultatopgørelsen. Afledte finansielle instrumenter skal altid henregnes til gruppe 1.

Hvis de øvrige grupper vælges anvendt, skal de i henhold til IAS 39 måles efter følgende regler:

Hold-til-udløb investeringer måles til amortiseret kostpris. Nedskrivninger og afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Udlån og tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Nedskrivninger og afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen.

Finansielle aktiver disponible for salg måles til dagsværdi. Værdiregulering indregnes direkte i egenkapitalen. Nedskrivninger og valutakursreguleringer indregnes dog i resultatopgørelsen. Ved afhændelse indregnes den akkumulerede værdiændring, der er opført under egenkapitalen, i resultatopgørelsen.

Finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris.

Reglerne om indregning og måling forudsætter, at gruppe 2 og 4 ovenfor ikke anvendes i de danske regler.

Ad § 43.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til IAS 39(14). Bestemmelsen fastslår den generelle hovedregel for, hvornår såvel finansielle aktiver som finansielle forpligtelser skal indregnes i balancen.

Ad § 44.

Paragraffen indeholder bestemmelser om, hvornår der skal ske indregning og ophør af indregning af finansielle aktiver i balancen ("recognition" og "derecognition").

Stk. 1 fastslår, at indregning af et finansielt aktiv i balancen som udgangspunkt skal ophøre, når det sælges eller på anden måde overdrages til en anden part. Salget eller overdragelsen kan ske delvis. I så fald kan indregning i balancen af den solgte eller overdragne del ophøre, hvis det er muligt at identificere den del, som er solgt eller overdraget, entydigt, jf. IAS 39(16). Stk. 1 fastslår en hovedregel. Undtagelsesreglen i stk. 5 omhandler

tilfælde, hvor et finansielt aktiv skal bibeholdes i balancen, selv om der har fundet et salg eller en overdragelse sted.

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår, at finansielle aktiver skal indregnes i eller ophøre med at indregnes i balancen enten på handelsdagen eller på afregningsdagen. IAS 39 tillader disse to forskellige muligheder med hensyn til indregningstidspunktet for finansielle aktiver, når aktivet erhverves eller sælges på sædvanlige markedsbetingelser ("regular way purchases"): "Settlement date accounting" (indregning på afregningsdagen) eller "trade date accounting" (indregning på handelsdagen).

"Sædvanlige markedsbetingelser" ("regular way purchases") betegner de almindelige handelsekutyper, som er gældende i forbindelse med spothandler på det pågældende marked, eksempelvis det forhold, at afregningsdatoen for handler på Københavns Fondsbørs ligger 3 handelsdage efter handelsdatoen.

Efter stk. 3 skal den aftalte pris (dagsværdien af det erhvervede aktiv) indregnes som en forpligtelse samtidig med indregningen af det erhvervede aktiv, når handelsdatoen anvendes som indregningstidspunkt. Tilsvarende skal den aftalte pris indregnes som et aktiv i forbindelse med et salg.

Stk. 4 fastslår, at en eventuel ændring i værdien af det erhvervede eller solgte aktiv mellem handelsdagen og afregningsdagen skal indregnes i balancen. Dette svarer til reglerne efter IAS 39, når der anvendes indregning på afregningsdagen. Bestemmelserne sikrer, at virkningen på resultatopgørelsen og nettovirkningen på balancen vil være den samme, uanset om der anvendes indregning på afregningsdagen eller indregning på handelsdagen. Ved indregning på handelsdagen ville balancen i sammenligning med en praksis med indregning på afregningsdagen blive "blæst op" med værdien af de aktiver, der er handlet før balancetidspunktet, men først afregnes efter balancetidspunktet. Der skal anvendes et ensartet princip for indregning enten på handelsdagen eller på afregningsdagen. Hvilket princip der anvendes, skal oplyses i noterne, jf. § 30, stk. 2. For et aktiv, som efter første indregning måles til kostpris eller amortiseret kostpris, indregnes værdiændringer i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen ikke.

Stk. 5 indeholder en undtagelsesregel med hensyn til, hvornår der skal ske ophør af indregning af et finansielt aktiv i balancen. IAS 39(16-37) indeholder et udførligt regelsæt for, hvornår et finansielt aktiv skal ophøre med at indregnes i balancen i forbindelse med afhændelser, når risiko og fordele ved besiddelsen af aktivet helt eller delvis bibeholdes hos overdrageren. For forsikringsselskaber findes der p.t. ikke tilsvarende danske regler. Stk. 5 skønnes at indeholde en beskrivelse af regelsættet i IAS 39, som i langt de fleste tilfælde vil være fyldestgørende for de finansielle virksomheder. Hvis der forekommer mere komplekse tilfælde, der ikke fuldt ud dækkes af bestemmelsen, kan de mere udførlige bestemmelser i IAS 39 anvendes. Et finansielt aktiv, der overdrages i forbindelse med en ægte salgs- og tilbagekøbsforretning, vil således være omfattet af bestemmelsen og vil skulle bibeholdes i balancen hos sælgeren.

Ad § 45.

Bestemmelsen indeholder regler for, hvornår finansielle forpligtelser skal ophøre med at være indregnet i balancen, jf. IAS 39(39-42).

Ad § 46.

Stk. 1 fastslår, at finansielle instrumenter ved første indregning skal måles til dagsværdi. Dette svarer til reglen i IAS 39(43). Efter den tidligere udgave af IAS 39 skulle finansielle instrumenter indregnes første gang til kostpris, hvilket også er den regel, der er gengi-

vet i årsregnskabsloven (§ 36). I praksis synes der dog næppe at være forskel mellem indregning første gang til kostpris eller til dagsværdi, idet prisen ved erhvervelse formodes at svare til dagsværdien. IAS 39(AG64-65) omtaler visse tilfælde, hvor det kan være nødvendigt at estimere en dagsværdi ved erhvervelsen af et finansielt instrument, fordi det beløb, der betales ved overdragelsen, ikke svarer til dagsværdien. De omtalte tilfælde er tilfælde, hvor det beløb, der erlægges ved overdragelsen, indbefatter betaling for noget ud over betalingen for det finansielle instrument, der skal indregnes. Eksempelvis kan der i det erlagte beløb være tillagt betaling for omkostninger, som ikke er en del af det finansielle instruments dagsværdi. Et andet eksempel er et lån, hvor den nominelle rente afviger fra markedrenten. I et sådant tilfælde må dagsværdien ved første indregning estimeres ved at diskontere lånets betalingsstrøm med markedrenten for et lån på tilsvarende vilkår og kreditrisiko.

Stk. 2 indeholder en særregel for måling af de finansielle instrumenter, der ikke efterfølgende værdireguleres til dagsværdi. Sådanne finansielle instrumenter skal ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af omkostninger forbundet med erhvervelsen, jf. IAS 39(43).

Ad § 47.

Stk. 1 og 2 fastslår at finansielle aktiver som hovedregel løbende skal måles til dagsværdi, jf. den tilsvarende bestemmelse i IAS 39(46). Undtaget herfra er aktiver omfattet af § 49, dvs. lån og tilgodehavender med variabel rente. Det forudsættes, at undtagelsen ikke skal omfatte IAS39-kategorien hold-til-udløb investeringer. Omfattet af bestemmelsens hovedregel er således alle fordringer (obligationer m.v.), der omsættes på et aktivt marked (dvs. eksklusive udlån og tilgodehavender med variabel rente), kapitalandele (jf. dog stk. 3) og afledte finansielle instrumenter.

Stk. 3 er en særlig undtagelse til hovedreglen om, at finansielle aktiver skal måles til dagsværdi. Undtagelsen kan kun anvendes på unoterede kapitalandele. Den finder anvendelse, når det ikke er muligt at estimere en pålidelig dagsværdi på den pågældende kapitalandel, jf. IAS 39(46(c)). I overensstemmelse med IAS 39(AG80-81) forudsættes det, at det kun er i undtagelsestilfælde, at det ikke er muligt at estimere dagsværdien af en kapitalandel pålideligt.

Ad § 48.

Efter IAS 39(47) kan finansielle forpligtelser vælges målt til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter, der er forpligtelser, skal dog altid måles til dagsværdi. Bestemmelsens stk. 1 forudsætter, at finansielle forpligtelser som udgangspunkt skal måles til dagsværdi, med undtagelse af forpligtelser, som er omfattet af § 50.

Ad § 49.

Bestemmelsen fastsætter, at udlån og tilgodehavender med variabel rente udgør en undtagelse i forhold til hovedreglen i § 47, hvorefter finansielle aktiver efter første indregning løbende skal reguleres til dagsværdi. Udlån og tilgodehavender med variabel rente skal således efter første indregning måles til amortiseret kostpris. Målemetoden er defineret i bilag 1. For udlån og tilgodehavender, som måles til amortiseret kostpris, skal der foretages nedskrivninger i tilfælde af værdiforringelse, jf. IAS 39(58-65).

Ad § 50.

Bestemmelsen fastsætter, at finansielle forpligtelser med variabel rente udgør en undtagelse i forhold til hovedreglen i § 48, hvorefter finansielle forpligtelser efter første indregning skal måles til dagsværdi. Finansielle forpligtelser med variabel rente skal således

løbende måles til amortiseret kostpris. Det følger modsætningsvist, at finansielle forpligtelser med fast rente efter første indregning skal måles til dagsværdi, jf. IAS 39(47).

Ad § 51.

Bestemmelsen fastsætter, hvorledes dagsværdien bestemmes i tilfælde, hvor det finansielle instrument er børsnoteret. IAS 39(AG71-73) indeholder nærmere vejledning for, hvorledes dagsværdien bestemmes, når det finansielle instrument handles på aktive markeder, hvor der løbende noteres en pris. Efter stk. 1 fastsættes dagsværdien til lukkekursen på balancedagen (den dag målingen foretages). Efter de gældende regler anvendes gennemsnitskursen på den sidste handelsdag. Reglen indebærer således en praksisændring. Den kurs, der skal anvendes, skal være en kurs eksklusiv eventuelle handelsomkostninger.

Stk. 2 fastsætter en undtagelsesregel til stk. 1. Udtrukne børsnoterede obligationer skal ikke måles til børskursen for den pågældende serie, men til nutidsværdien af obligationerne. Dette svarer til gældende praksis. Diskontering kan undlades, hvis betydningen heraf er uvæsentlig for beløbsstørrelsen.

Stk. 3 fastsætter endnu en undtagelsesregel til stk. 1. Undtagelsesreglen finder anvendelse i de tilfælde, hvor børskursen ikke afspejler dagsværdien, dvs. tilfælde, hvor markedet for det pågældende instrument ikke er aktivt i fornødent omfang. I sådanne tilfælde skal dagsværdien bestemmes efter samme principper som dem, der finder anvendelse på unoterede instrumenter. De nugældende regler indeholder ikke en tilsvarende undtagelsesregel.

Ad § 52.

Bestemmelsen fastsætter regler om, hvorledes dagsværdien bestemmes i tilfælde, hvor dagsværdien af det finansielle instrument ikke uden videre kan aflæses i kraft af en notering på et aktivt marked. IAS 39(AG74-82) indeholder en nærmere vejledning for, hvorledes dagsværdien fastsættes i sådanne tilfælde. Bestemmelsen indeholder hovedprincipperne bag denne vejledning.

Ad § 53.

Stk. 1 fastslår, at egne aktier ikke kan indregnes som et aktiv. Forholdet følger af definitionen på et aktiv, jf. definitionsbilag, men er tillige præciseret i IAS 32(33). Der kan således ikke indregnes en indtægt eller en omkostning i resultatopgørelsen ved erhvervelse eller salg af egne aktier. ÅRL tillader, at egne aktier kan indregnes, jf. ÅRL § 35. De gældende regler for finansielle virksomheder tillader, at egne aktier under visse betingelser kan indregnes som aktiv.

Omkostningen ved erhvervelse af egne aktier indregnes som en nedgang i den frie del af egenkapitalen. Den nominelle aktiekapital, som skal posteres under egenkapitalen, berøres ikke af erhvervelsen. Den nominelle aktiekapital kan først nedbringes, når og hvis aktierne afregistreres. Ved salg af egne aktier forhøjes den frie egenkapital svarende til den modtagne salgspris.

Stk. 2 fastslår, at hvis virksomheden har udstedt omsættelige gældsinstrumenter (obligationer), kan de ikke indregnes som et aktiv i balancen. Erhverver en virksomhed egne gældsinstrumenter, skal gældsforpligtelsen nedbringes direkte, jf. IAS 39(42 og AG58). En eventuel forskel mellem udgiften til erhvervelse af gældsinstrumentet og den gældsforpligtelse, der kan annulleres, vil dog skulle indregnes i resultatopgørelsen. Efter den gældende praksis har det hidtil været muligt at have egne gældsinstrumenter indregnet som aktiver.

Ad § 54. Dattervirksomheder og associerede virksomheder

IAS-reglerne om dattervirksomheder findes i IAS 27. Standarden blev revideret i 2003 som et led i IASB's "Improvements Project". Standarden omhandler dels reglerne for konsolidering (udarbejdelse af koncernregnskaber), dels reglerne for, hvorledes dattervirksomheder samt associerede og fælleskontrollerede virksomheder skal indregnes og måles i selskabsregnskabet (til forskel fra koncernregnskabet), jf. IAS 28(35-36) for så vidt angår associerede virksomheder i selskabsregnskabet.

Ifølge IAS 27 skal investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder og fælleskontrollerede virksomheder indregnes til kostpris eller efter reglerne i IAS 39. Anvendelse af reglerne i IAS 39 indebærer, at investeringerne skal indregnes og måles til dagsværdi med værdireguleringer indregnet enten i resultatopgørelsen (dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen) eller med værdireguleringer indregnet direkte på egenkapitalen (aktiver disponible for salg).

IAS 27 tillader ikke, at dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles efter indre værdis metode, som er obligatorisk efter de gældende regler.

Bestemmelsen omhandler indregning og måling af dattervirksomheder og associerede virksomheder i selskabsregnskabet. Reglerne for, hvorledes dattervirksomheder og associerede virksomheder skal behandles i koncernregnskabet, følger af reglerne for koncernregnskabet. Bestemmelsen fastslår, at dattervirksomheder og associerede virksomheder skal indregnes og måles efter samme regler, som gælder for øvrige besiddelser af ejerandele. Dvs. de skal måles til dagsværdi med værdireguleringer indregnet i resultatopgørelsen. Muligheden efter IAS 27 for at måle dattervirksomheder og associerede virksomheder til kostpris er således efter udkastet fravalgt.

Dagsværdien for en portefølje af ensartede aktiver skal i henhold IAS 39 ansættes til enhedsværdien af det pågældende aktiv multipliceret med antallet af enheder i porteføljen, jf. IAS 39(AG72). Dagsværdien af andele i dattervirksomheder og associerede virksomheder skal derfor fastsættes med udgangspunkt i værdien af den enkelte andel uden hensyn til værdien af den kontrollerende eller dominerende indflydelse.

Spørgsmålet om, hvilket målegrundlag - kostpris eller dagsværdi – der skal anvendes for dattervirksomheder og associerede virksomheder, har været genstand for intense drøftelser i Finanstilsynets regnskabsudvalg. Bestemmelsen er derfor sat i kantet parentes, idet Finanstilsynet særligt ønsker kommentarer til dette spørgsmål.

Materielle anlægsaktiver

IAS-reglerne for materielle anlægsaktiver findes i IAS 16, der blev revideret som et led i IASB's "Improvements Project" i 2003. Standarden omhandler dog ikke investeringsejendomme, der er omfattet af IAS 40, der ligeledes er revideret i 2003.

IAS 16 definerer materielle anlægsaktiver som materielle aktiver, der

- (a) besiddes til brug i produktionen, ved levering af varer og tjenesteydelser, til udlejning eller til administrative formål og
- (b) forventes at skulle benyttes i mere end et regnskabsår.

IAS 16 tillader 2 alternative muligheder for måling af anlægsaktiver. De kan enten måles til kostpris med systematiske afskrivninger over brugstiden eller efter en omvurderingsmodel, hvorefter der foretages vurdering til dagsværdi. Efter omvurderingsmodellen stilles der ikke nødvendigvis krav om, at vurderingen til dagsværdi skal foretages ved hver regnskabsafslutning. Hvis et anlægsaktivs værdi ikke ændrer sig hyppigt, kan omvurderingen foretages mindre hyppigt. Hvis omvurderingsmodellen anvendes, skal den anvendes

ensartet for ensartede grupper af aktiver. Opskrivninger må ikke indregnes i resultatopgørelsen, men skal indregnes direkte på egenkapitalen.

IAS 16 omfatter ejendomme, som virksomheden selv benytter i sin drift (domicilejendomme), mens øvrige ejendomme omfattes af IAS 40.

ÅRL indeholder samme valgmuligheder med hensyn til anvendelse af en kostprismodel eller en omvurderingsmodel som IAS 16, jf. §§ 40-43 i ÅRL.

Det foreslås, at anlægsaktiver svarende til dem, der omfattes af IAS 16, dog eksklusive domicilejendomme, skal måles til kostpris med fradrag af afskrivninger. Muligheden for at anvende omvurderingsmodellen er således fravalgt for disse aktiver.

For så vidt angår domicilejendomme foreslås, at de løbende skal vurderes til dagsværdi, dvs. den løbende vurdering svarer til den, der skal anvendes for investeringsejendomme, men til forskel fra, hvad der gælder for investeringsejendomme, vil opskrivninger ikke blive indregnet i resultatopgørelsen, og der foretages afskrivninger, som indregnes i resultatopgørelsen.

IAS 40 har 2 alternative målingsmodeller for investeringsejendomme. Enten skal de måles til dagsværdi, eller også skal de måles til kostpris med systematiske nedskrivninger efter samme principper som gælder for anlægsaktiver efter IAS 16. Anvendes dagsværdimodellen skal værdireguleringerne indregnes i resultatopgørelsen.

Det foreslås, at muligheden for at anvende kostprismodellen for investeringsejendomme fravælges. Alle typer af ejendomme vil således løbende skulle reguleres til dagsværdi, men med den forskel, at opskrivninger på domicilejendomme ikke skal indregnes i resultatopgørelsen, men direkte på egenkapitalen. Værdireguleringer af øvrige ejendomme indregnes i resultatopgørelsen.

Reglerne for forsikringsselskaber foreskriver obligatorisk anvendelse af en markedsværdimodel med værdireguleringer indregnet i resultatopgørelsen for alle typer ejendomme.

Når muligheden for at foretage omvurdering af materielle anlægsaktiver (driftsmidler) er fravalgt, skyldes det, at driftsmidler i finansielle virksomheder (bortset fra domicilejendomme) har en kort brugstid og en hurtig teknisk forældelse. Metoden med anvendelse af kostpris med systematiske afskrivninger over brugstiden vil derfor hensigtsmæssigt afspejle de økonomiske omkostninger ved anvendelse af driftsmidlerne i de enkelte regnskabsår.

Samme forhold gør sig ikke gældende for domicilejendomme, der har en meget lang brugstid og vil kunne sælges til anden anvendelse. Den økonomiske værdi af ejendomme er derfor heller ikke systematisk aftagende, men underlagt priserne på ejendomsmarkedet. Den faktiske (økonomiske) omkostning ved en domicilejendom udtrykkes derfor bedst ved fraværet af afkastet på den kapital, der er investeret i ejendommen (alternativomkostningsbetragtning). Til gengæld er en ejer af en domicilejendom underlagt risikoen for svingninger i priserne på ejendomsmarkedet. De nævnte forhold anses bedst afspejlet regnskabsmæssigt ved en løbende måling af domicilejendomme til dagsværdi. Denne metode sikrer tillige bedst sammenligneligheden af regnskaber fra virksomheder, der har valgt at eje deres domicilejendom, i forhold til regnskaber fra virksomheder, der har valgt at drive virksomhed fra lejede lokaler.

Materielle anlægsaktiver er, når bortses fra ejendomme, relativt af mindre betydning i finansielle virksomheder. Kategorien omfatter kontorudstyr, edb-anlæg (hardware), biler, indretning af lejede lokaler o.lign. Software henregnes ikke til materielle aktiver, men til immaterielle aktiver, med mindre den pågældende software er en integreret del af hardware (eksempelvis styresystemer).

Der er ikke forudsat regler om materielle omsætningsaktiver, jf. IAS 2, fordi denne kategori ikke er relevant for finansielle virksomheder.

Ad § 55.

Stk. 1 indeholder definitionen af materielle anlægsaktiver samtidig med, at bestemmelsen fastslår, at de skal indregnes til kostpris ved første indregning. Reglerne for indregning og måling ved første indregning findes i IAS 16(7-28). Anskaffelse af et aktiv, der ikke opfylder definitionen på et anlægsaktiv, fordi det ikke forventes at skulle benyttes i mere end et regnskabsår, skal ikke indregnes i balancen. Udgifterne til sådanne anskaffelser vil følgelig blive omkostningsført ved anskaffelsen.

Stk. 2 fastslår at omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen skal medregnes i aktivets pris. IAS 23 tillader som en alternativ behandling, at låneomkostninger, som virksomheden har afholdt i forbindelse med erhvervelsen af et aktiv, kan medregnes i aktivets værdi ved første indregning. Denne mulighed er ikke medtaget i forslaget, idet den skønnes irrelevant for finansielle virksomheder. ÅRL tillader, at låneomkostninger kan medregnes i værdien af et anlægsaktiv, jf. § 40 i ÅRL.

Ad § 56.

Bestemmelsen indeholder hovedreglerne for måling af materielle anlægsaktiver efter første indregning. Materielle anlægsaktiver skal reguleres for systematiske afskrivninger over den forventede brugstid samt nedskrivninger ved andre typer af værdiforringelser. Reglerne for afskrivninger findes i IAS 16(43-62). Reglerne for nedskrivning findes i IAS 36. Reglerne muliggør ikke opskrivninger, men der er pligt til tilbageførsel af eventuelle nedskrivninger, hvis der ikke længere er grundlag for nedskrivningerne. Værdien af et materielt aktiv vil således ikke kunne overstige kostprisen med fradrag af afskrivninger.

Ad § 57.

Bestemmelsen indeholder en undtagelse til reglerne i § 51. Efter bestemmelsen skal grunde og bygninger (ejendomme) løbende reguleres til dagsværdi. Metoder til fastsættelse af dagsværdien på grunde og bygninger beskrives i bilag 7.

Ad § 58.

Ejendomme, som en virksomheder anvender i egen drift omfattes ikke af IAS 40. Som følge heraf tillader IAS-reglerne ikke, at sådanne ejendomme måles til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen. Når det alligevel vælges at måle sådanne ejendomme til dagsværdi, må det ske efter omvurderingsmodellen i IAS 16. Efter omvurderingsmodellen i IAS 16 skal værdistigninger ikke indregnes i resultatopgørelsen, men direkte på egenkapitalen. Bestemmelsen fastsætter derfor særregler for, hvorledes værdiændringer på ejendomme, som anvendes i egen drift skal behandles.

Immaterielle aktiver

IAS-reglerne om immaterielle aktiver findes i IAS 38. Reglerne kræver, at immaterielle aktiver skal indregnes i balancen, når de pågældende aktiver kan identificeres, er under virksomhedens kontrol og kan måles pålideligt. Betingelserne indebærer, at en lang række omkostninger, der kunne betragtes som aktiver for virksomheden, ikke kan indregnes i balancen, men skal omkostningsføres, når de afholdes. Omkostninger, der således ikke

kan indregnes som aktiver, er f.eks. etablerings- og opstartsomkostninger, uddannelsesomkostninger, markedsføringsomkostninger og omkostninger til flytning eller reorganisering af virksomheden. Standarden fastslår endvidere, at internt oparbejdet goodwill, mærkenavne, kundelister og lignende ikke må indregnes som immaterielle aktiver.

Efter IAS 38 skal immaterielle aktiver indregnes til kostpris. Den efterfølgende måling skal – ligesom tilfældet er for materielle anlægsaktiver efter IAS 16 – foretages til kostprisen med fradrag af systematiske afskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Som tilfældet ligeledes er for materielle anlægsaktiver tillader IAS 38, at immaterielle aktiver kan omvurderes til dagsværdi, jf. IAS 38 (63-64).

Goodwill behandles ikke i IAS 38, men i IAS 22 om virksomhedssammenslutninger. Da dattervirksomheder og associerede virksomheder forudsættes indregnet til dagsværdi, jf. § 13, vil der ikke forekomme goodwill i forbindelse med erhvervelse af dattervirksomheder og associerede virksomheder i selskabsregnskaber. Der vil dog kunne forekomme goodwill i forbindelse med overtagelse (køb) af en aktivitet, der ikke overtages i form af en juridisk virksomhed.

Immaterielle aktiver er, når bortses fra koncerngoodwill, sædvanligvis af beskeden omfang i finansielle virksomheder. Der vil dog kunne forekomme udviklingsomkostninger samt software, der vil skulle aktiveres efter IAS-reglerne.

Ad § 59.

Stk. 1 fastslår, at immaterielle aktiver skal indregnes.

Stk. 2 opregner en række betingelse for at udviklingsomkostninger kan aktiveres, jf. IAS 38(45-50).

Stk. 3 opremser en række omkostningstyper, som ikke opfylder kriterierne for at kunne indregnes som aktiver. Eksemplerne svarer til dem, der er nævnt i standarden, jf. IAS 38 (36, 42 og 56-57).

Ad § 60.

Bestemmelsen fastslår, hvorledes immaterielle aktiver skal måles efter første indregning. Immaterielle aktiver skal måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og nedskrivninger. Muligheder for at foretage omvurdering til dagsværdi er således ikke indarbejdet i reglerne.

Ad § 61. Leasing

IAS-reglerne om leasing findes i IAS 17. Reglerne sonder mellem finansiell leasing og operationel leasing. Definitionerne findes i bilag 1. Finansielle virksomheder kan være såvel leasinggiver som leasingtager. Reglerne om leasing finder ikke anvendelse, hvis det leasede aktiv er et finansielt instrument. ÅRL indeholder ikke eksplicitte regler om leasing.

Efter bestemmelsens stk. 1 og 2, skal finansielt leasede aktiver indregnes og måles som et materielt anlægsaktiv i leasingtagers balance på samme måde, som hvis aktivet var erhvervet ved køb. Nutidsværdien af de samlede leasingforpligtelser, som leasingtager har påtaget sig, skal indregnes som en forpligtelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingkontraktens interne rente, hvis det er muligt at bestemme denne. Er det ikke muligt at bestemme denne, så anvendes leasingtagers lånerente, jf. IAS 17(20).

Hos leasinggiver vil en finansiel leasingaftale skulle indregnes i balancen som et aktiv med en værdi, der svarer til nutidsværdien af leasingtagers leasingforpligtelser.

Operationelt leasede skal derimod ikke indregnes som et aktiv hos leasingtager, jf. stk. 3. Leasingafgifter vil følgelig blive indregnet som en omkostning i takt med, at de afholdes. Hos leasinggiver vil operationelt leasede aktiver skulle indregnes som et materielt anlægsaktiv, jf. §§ 54 og 55.

Forsikringsforpligtelser

IAS fastsætter ikke regler om indregning og måling af forsikringsforpligtelser og undtagelser i standarden om forsikringskontrakter, IFRS 4, fra hierarkiet i IAS 8, som foreskriver principper for anvendelse af regnskabspraksis på områder, hvor der ikke er angivet en sådan i en IAS-standard eller fortolkning heraf. På enkelte områder undtages dog ikke fra implikationerne af hierarkiet i IAS 8. Det er således i IFRS 4(14) anført, at en forsikringsvirksomhed

- a. ikke må indregne udjævnings- eller katastrofensættelser, som er relateret til mulige fremtidige erstatningskrav under fremtidige forsikringskontrakter
- b. skal udføre en test for indregning af tab (loss recognition test)
- c. først skal fjerne en forsikringsforpligtelse eller en del heraf fra balancen, når denne er ophørt – dvs. når forpligtelsen, som er specificeret i kontrakten er opfyldt, ophævet eller udløbet
- d. ikke må modregne
  - i. genforsikringsaktiver i de forbundne forsikringsforpligtelser eller
  - ii. indkomst eller omkostninger fra genforsikringskontrakter i omkostninger eller indkomst fra de forbundne forsikringskontrakter
- e. skal overveje om dens genforsikringsaktiver er værdiforringede

Reglerne for indregning og måling i dette udkast er derfor fastsat ud fra reglerne i Rådets direktiv (91/674/EØF) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (2003/51/EF) under hensyntagen til de ovennævnte implikationer af IFRS 4.

Definitionen af forsikringsforpligtelser er i overensstemmelse med den i IFRS 4 anvendte definition heraf. Definitionen er angivet i bilag 1. Som følge af sammenskrivningen af bekendtgørelserne for livs- og skadesforsikringssektors årsrapporter skelnes der i denne bekendtgørelse mellem hensættelser til livsforsikringsforpligtelser, jf. §§ 60-62, og hensættelser til skadesforsikringsforpligtelser, jf. §§ 63-64.

Ad § 62.

Der findes ikke nogen bestemmelser om indregning af forsikringsforpligtelser hverken i IFRS 4 eller i direktiverne.

Bestemmelsen er en tilpasset version af indregningskriteriet for finansielle instrumenter. Det fastslås, at forsikringsforpligtelser skal indregnes i balancen fra det tidspunkt, hvor forsikringsrisikoen er overgået til virksomheden, dvs. ved tidspunktet for risikoperiodens start.

Ad § 63.

Bestemmelsen fastsætter i overensstemmelse med IFRS 4(14.c), at en forsikringsforpligtelse eller en del heraf skal fjernes fra balancen, når denne er ophørt. Dette er tilfældet, når forsikringsforpligtelsen, som den er specificeret i kontrakten, er opfyldt, ophævet eller udløbet.

Ad § 64.

Bestemmelsen fastsætter, at hensættelser til forsikringsforpligtelser skal opgøres således, at de under hensyntagen til, hvad der med rimelighed kan forudses, er tilstrækkelige til at dække samtlige selskabets forsikringsforpligtelser, som er et krav i artikel 56 i Rådets direktiv (91/674/EØF). Det er samtidig præciseret, at hensættelserne ikke må være større end nødvendigt svarende til 4. direktivs artikel 42. Bestemmelsen siger hermed, at der ikke bevidst må indregnes hensættelser, der er for store i forhold til lovgivningens og bekendtgørelsens krav. Hensættelserne skal opgøres ud fra bedste skøn og må ikke indeholde en sikkerhedsmargen i forhold hertil. Bonuspotentialer i livsforsikring skal opgøres ud fra værdien på balancetidspunktet af de aktiver, som forsikringstagerne har krav på andele af og vil derfor ikke give anledning til hensættelser, der er større end nødvendigt, når de opgøres efter reglerne.

Hensættelser til livsforsikringsforpligtelser

Som anført i bilag 1 er livsforsikringsforpligtelser defineret som de forsikringsforpligtelser, der vedrører de forsikringskontrakter efter IAS-definitionen, som samtidig er indeholdt i forsikringsklasserne for livsforsikringsvirksomhed, der er nævnt i bilag 8 til lov om finansiel virksomhed.

Udgangspunktet for bestemmelserne vedrørende måling af livsforsikringsforpligtelser har været §§ 51- 54, § 56 og § 60, stk. 1, i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber af 20/10 2003, der er i overensstemmelse med artikel 20 i Rådets direktiv (2003/51/EF). Bestemmelserne er ændret i forhold til de i bekendtgørelsen anførte bestemmelser på følgende punkter:

1. § 51, som indeholdt en række definitioner, er flyttet til bilag 1 om definitioner.
2. § 54 er udgået, da genforsikringsandelene af de forsikringsmæssige hensættelser efter IAS er et aktiv, og som deraf ikke skal opføres under de forsikringsmæssige forpligtelser.
3. § 60, stk. 1, er flyttet til afsnittet om hensættelser til skadesforsikringsforpligtelser.
4. Der er foretaget sproglige konsekvensrettelser som følge af, at der nu skelnes mellem livs- og skadesforsikringsforpligtelser.

Ad § 65.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 52 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Henvisningerne til definitionerne, som var i den tidligere § 51, er fjernet. Definitionerne kan findes i bilag 1.

Ad § 66.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 53 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Henvisningerne til definitionerne, som var i den tidligere § 51, er fjernet. Definitionerne kan findes i bilag 1.

Ad § 67.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 56 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Hensættelser til skadesforsikringsforpligtelser

Bestemmelserne er væsentligt omformuleret (moderniseret) i forhold til de gældende bestemmelser i §§ 51- 55 i bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber

af 18/12 2002. Bestemmelserne er ændret i forhold til de i bekendtgørelsen anførte bestemmelser på følgende punkter:

1. Hensættelser for ikke afløben risiko er en integreret del af præmiehensættelserne, idet den ikke-indtjente præmie er gjort til et mindstebeløb for de hensættelser, der skal dække fremtidige forsikringsbegivenheder (§ 68).
2. Aktivering af erhvervsomkostninger er ikke længere mulig. I stedet skal der foretages et fradrag i mindstebeløbet for bruttopræmiehensættelser (§ 68, stk. 3).
3. Den tidligere § 54 er udgået, da udjævningshensættelser ikke længere kan indregnes som en forpligtelse, idet de ikke opfylder definitionen på en forpligtelse i IAS, jf. også IFRS 4(14,a).
4. Reglerne i den tidligere § 55 om forskudt regnskabsår for indirekte forsikring er udgået.
5. Der er i øvrigt foretaget modernisering af bestemmelserne, der sigter mod at tilnærme bestemmelserne til praksis. Udgangspunktet er en sondring mellem hensættelser til fremtidige forsikringsbegivenheder (præmiehensættelser) og hensættelser til indtrufne forsikringsbegivenheder (erstatningshensættelser).
6. Den praktiske opdeling af erstatningshensættelserne i sag-for-sag hensættelser, IBNER-hensættelser, statistiske hensættelser og IBNR-hensættelser er ekspliciteret i § 69.
7. Reglerne om diskontering er ændret, således at det bliver et krav at diskontere både præmiehensættelser og erstatningshensættelser, når virkningen heraf er væsentlig. Det forudsættes, at der i et bilag indsættes regler om fastsættelse af diskonteringsraten.

Ad § 68.

Bestemmelsen fastsætter målingsprincipperne for præmiehensættelserne, dvs. hensættelserne til de forsikringsbegivenheder, som må forventes at finde sted efter balancedagen, på de forsikringskontrakter, som virksomheden har indgået.

Som udgangspunkt skal præmiehensættelserne opgøres til det beløb, som virksomheden efter bedste skøn må forvente at skulle betale for forsikringsbegivenheder, der finder sted efter balancetidspunktet i hele den aftalte risikoperiode, og som er omfattet af forsikringskontrakter udstedt af virksomheden med fradrag af eventuelle fremtidige præmierater for den aftalte risikoperiode, for hvilken virksomheden er forpligtet. Hertil skal lægges forventede omkostninger til administration (stk. 1, 2. pkt.).

I stk. 2 er fastsat et mindstebeløb for præmiehensættelserne. Mindstebeløbet svarer til den del af præmien på de udstedte forsikringskontrakter, som vedrører tiden efter balancetidspunktet. I de fleste tilfælde vil denne andel kunne beregnes forholdsmæssigt som den andel af præmien, der svarer til den andel af risikoperioden, der forløber efter balancetidspunktet. For nogle forsikringer gælder imidlertid, at risikoen ikke er lige stor på alle tidspunkter i risikoperioden. Den kan eksempelvis være voksende over risikoperioden eller aftagende over risikoperioden. I sådanne tilfælde må mindstebeløbet for præmiehensættelserne beregnes under hensyn til, hvorledes risikoen er fordelt over risikoperioden.

Stk. 3 muliggør, at der kan tages hensyn til, at præmierne er fastsat, så de ud over erstatningsudgifter og administrationsomkostninger i risikoperioden også dækker erhvervsomkostninger, der er omkostningsført i forbindelse med indgåelse af forsikringskontrakterne.

Stk. 4 kræver, at præmiehensættelserne skal beregnes ved diskontering, hvis dette er af væsentlig betydning for størrelsen af hensættelserne. Der vil normalt ikke være behov for at diskontere præmiehensættelser på grund af den almindeligvis korte tidsperiode frem til

hensættelsernes afvikling, forstået som risikoperioden eller perioden frem til det tidspunkt, hvor præmiehensættelserne ”afløses” af erstatningshensættelser.

Ad § 69.

Bestemmelsen fastsætter målingsprincipperne for de forpligtelser, virksomheden har til at udbetale erstatninger i forbindelse med forsikringsbegivenheder, der er indtruffet på balancetidspunktet.

Erstatningshensættelserne skal som noget nyt indeholde beløb til dækning ikke alene af direkte afledte omkostninger, men af alle direkte og indirekte omkostninger, som virksomheden forventer at skulle afholde for at afvikle forpligtelserne til at erstatte indtrufne erstatningsbegivenheder. Denne ændring gør reglerne i overensstemmelse med praksis i de øvrige europæiske lande, hvor forsikringsregnskabsdirektivet er blevet tolket således, at alle omkostninger – og ikke kun de direkte afledte – skal medtages ved opgørelsen af erstatningshensættelserne.

Som noget nyt i forhold til de gældende regler er der i stk. 2 opremset de elementer, der almindeligvis indgår ved vurderingen af bruttoerstatningshensættelser. Sag-for-sag vurdering (nr. 1), IBNER vurdering (nr. 2), statistisk vurdering (nr. 3) og IBNR vurdering (nr. 4). De forskellige elementer vil indgå med forskellig vægt afhængig af typen af forsikringskontrakt.

Stk. 4 kræver, at der skal foretages diskontering, når dette har væsentlig betydning for størrelsen af bruttoerstatningshensættelserne. Der er ikke som i de gældende regler lagt restriktioner på, hvornår diskontering i øvrigt skal foretages. I modsætning til, hvad der er tilfældet for opgørelsen af præmiehensættelser, jf. § 63, stk. 4, vil der ofte være behov for diskontering af bruttoerstatningshensættelser, fordi perioden frem til afvikling af hensættelserne i mange tilfælde er lang.

Ad § 70. Forsikringsaktiver

Bestemmelsen er præciseret, så det fremgår, at måling af forsikringsaktiver under en gensikringskontrakt for så vidt angår fremtidige forsikringsbegivenheder opgøres til nettopræmien med fradrag af den del af nettopræmien, der vedrører tiden før balancedagen.

Hensatte forpligtelser

IAS-reglerne om hensatte forpligtelser findes i IAS 37. Hensatte forpligtelser er forpligtelser, hvor der er usikkerhed om indfrielsestidspunktet eller det beløb, der er nødvendigt for at indfri forpligtelsen. Definitionen findes i bilag 1.

Ad § 71.

Stk. 1 opregner de generelle kriterier for indregning af hensatte forpligtelser, jf. IAS 37(14).

Stk. 2 fastslår, at der skal indregnes en hensat forpligtelse i forbindelse med tabsgivende kontrakter. Der vil normalt ikke skulle indregnes noget i forbindelse med indgåelse af en kontrakt, før den effektueres, fordi ydelse og modydelse under kontrakten almindeligvis vil gå lige op. Hvis det undtagelsesvist må konstateres, at en kontrakt efter indgåelse må skønnes at blive tabsgivende, skal der indregnes en hensat forpligtelse, jf. IAS 37(66).

Stk. 3 svarer til IAS 37(36).

Stk. 4 og 5 svarer til IAS 37(45 og 47).

Stk. 6 har baggrund i reglerne i IAS 39(2, litra f). Efter denne bestemmelse skal en finansiell garanti indregnes til dagsværdi, dvs. svarende til præmien eller provisionen modtaget for at stille garantien. Denne forpligtelse skal nedbringes systematisk over garantiperioden, med mindre garantien må forventes at blive aktuel, således at der skal hensættes et højere beløb.

Ad § 72.

Bestemmelsen omhandler reguleringen af hensatte forpligtelser efter første indregning. Bestemmelsen skal sikre, at hensatte forpligtelser løbende vurderes, således at der hverken hensættes for meget eller for lidt i forhold til aktuelle skøn.

Stk. 1 svarer til IAS 37(59).

Stk. 2 svarer til IAS 37(61).

Ad § 73.

IAS-reglerne om behandling af pensionsforpligtelser over for ansatte findes i IAS 19. I Danmark er det ikke tilladt virksomheder at give pensionstilsagn over for andre ansatte end direktører. Betydningen af pensionsforpligtelser over for ansatte er derfor almindeligvis begrænset i danske virksomheders regnskaber. På den baggrund synes der ikke at være behov for at udpensle reglerne i IAS 19 i et dansk IAS-foreneligt regelsæt.

De foreslåede regler i § 68, stk. 1 og 2, forekommer at være tilstrækkelige for at sikre, at pensionsforpligtelser – i det omfang de forekommer – indregnes og måles på en måde, der er foreneligt med IAS.

Danske virksomheder kan have pensionsforpligtelser i videre omfang i udenlandske datert virksomheder, ligesom danske virksomheder kan have tilknyttet en firmapensionskasse. Sådanne særlige forhold omhandles ikke af bestemmelsen.

IAS-reglerne fortolkes således, at forsikringselskaber og pensionskasser, der som en del af arbejdsvederlaget for ansatte helt eller delvis for virksomhedens regning yder ansatte pensionspolicer, der i øvrigt svarer til policer, der udbydes af virksomheden over for kunder, ikke skal behandle sådanne policer efter reglerne for pensionsforpligtelser over for ansatte (IAS 19), men efter samme regler som virksomhedens øvrige forsikringspolicer. Der er derfor i § 68, stk. 3, indsat en undtagelsesregel for sådanne pensionsforsikringer over for ansatte.

Ad § 74. Aktiebaserede betalinger

IAS-reglerne om aktiebaserede betalinger findes i IFRS 2. Ved aktiebaserede betalinger menes betalinger, hvor virksomheden erhverver aktiver eller tjenesteydelse mod virksomhedens egenkapitalinstrumenter, herunder f.eks. aktieoptioner. Aktiebaserede betalinger finder typisk sted som en del af lønnen til virksomheders medarbejdere, men kan også forekomme i forbindelse med erhvervelse af andre tjenesteydelser eller aktiver. Hvis virksomheden erhverver et aktiv ved en aktiebaseret betaling, og aktivet opfylder indregningskriteriet, vil balancen stige med aktivets værdi, og egenkapitalen vil stige med det tilsvarende beløb svarende til, at leverandøren af det pågældende aktiv har fået en andel af virksomhedens egenkapital svarende til aktivets værdi.

I tilfælde, hvor den aktiebaserede betaling udgør en del af aflønningen af medarbejdere, vil der ikke kunne indregnes et aktiv. Der vil i stedet skulle indregnes en omkostning i resultatopgørelsen svarende til den arbejdsydelse, som den aktiebaserede aflønning er betaling for. Oftest vil det dog ikke i en sådan situation være muligt at måle værdien af

den arbejdsydelse, som medarbejderen leverer til gengæld for den aktiebaserede aflønning. Værdien må i sådanne tilfælde måles indirekte som dagsværdien af det egenkapitalinstrument, som virksomheden har udstedt.

IFRS 2 omhandler 3 typer af aktiebaserede betalinger. Den første type er betalinger som direkte finder sted i form af et egenkapitalinstrument udstedt af virksomheden. Den anden type er betalinger, der finder sted i kontanter, men hvor betalingens størrelse fastlægges ved hjælp af værdien af selskabets aktier. Den tredje type er betalinger, hvor en af parterne kan vælge mellem betaling i form af et egenkapitalinstrument og betaling kontant.

Den anden type af aktiebaserede betalinger bliver regnskabsført på traditionel vis, idet der posteres en forpligtelse svarende til værdien af de egenkapitalinstrumenter, der er fastlagt. Forpligtelsen værdireguleres løbende, indtil forpligtelsen er afviklet. Den sidste type skal indregnes under egenkapital eller forpligtelser afhængig af kontraktens bestemmelser, dvs. som en blanding af de to første.

Bestemmelsen omhandler alene den første type aktiebaserede betalinger og er indskrænket, så den kun finder anvendelse i forbindelse med aktiebaseret vederlæggelse af ledelse og medarbejdere. Baggrunden er, at alene denne type aktiebaseret betaling skønnes at være af relevans for hovedparten af danske finansielle virksomheder.

Ad § 75. Skat

IAS-reglerne vedrørende indregning af skat findes i IAS 12. Standarden kræver, at der skal indregnes udskudte skatteaktiver og -forpligtelser af midlertidige forskelle efter gældsmetoden.

Hovedprincipperne i IAS 12 er fastsat i § 12. Standarden sonderer mellem aktuelle skatteforpligtelser og -aktiver (stk. 1), jf. IAS 12(12-14), og udskudte skatteforpligtelser og -aktiver (stk. 2), jf. IAS 12 (15ff.)

Beskrivelsen af den skattemæssige opgørelse af udskudt skat er i overensstemmelse med basis for conclusions i IFRS 4.

Sikring mod risici

IAS-reglerne om regnskabsmæssig behandling af sikringstransaktioner ("hedge accounting") findes i IAS 39(71-102). Reglerne er efter udstedelsen af den reviderede IAS 39 i december 2003 suppleret med regler fra marts 2004 om sikring af renterisikoen i porteføljer, såkaldt "makrohedging".

I henhold til IAS-reglerne findes tre forskellige typer sikring:

- 1) Sikring, der afdækker risikoen for ændringer i aktivers eller forpligtelsers dagsværdi, sikring af dagsværdi ("fair value hedge"),
- 2) sikring, der afdækker risikoen på størrelsen af fremtidige betalingsstrømme ("cash flow hedge") og
- 3) sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed.

Sikring etableres som hovedregel ved hjælp af afledte finansielle instrumenter, der er erhvervet med henblik på at neutralisere værdiændringer på bestemte aktiver eller forpligtelser. Afledte finansielle instrumenter, skal i henhold til IAS-reglerne altid måles til dagsværdi. Behovet for særlige regnskabsregler i forbindelse med sikring opstår, når de poster, der sikres, ikke tilsvarende måles til dagsværdi. De modgående værdiændringer i de poster, der sikres, vil således ikke uden videre reflekteres i regnskabet, og der vil føl-

gelig blive indregnet nogle værdisvingninger (på det afledte finansielle instrument) i regnskabet. Den tilsigtede effekt med sikringstransaktionen – nemlig at undgå værdisvingningerne samlet set – vil ikke blive afspejlet i regnskabet.

Behovet for at anvende reglerne om sikring til dagsværdi opstår således kun, når de aktiver eller forpligtelser, der sikres, ikke måles til dagsværdi. Da dette vil være tilfældet for langt de fleste aktiver eller forpligtelser er det ikke fundet nødvendigt at medtage reglerne for 'fair value hedge' i denne bekendtgørelse.

For så vidt angår valutakurssikring vil der som hovedregel heller ikke være behov for en særlig regnskabsmæssig behandling, fordi finansielle instrumenter typisk vil blive valutakursreguleret over resultatopgørelsen til aktuelt kursniveau, selv når der er tale finansielle instrumenter, der måles til amortiseret kost. Værdireguleringen vil dermed uden særlige regler blive behandlet parallelt med værdireguleringen af et eventuelt afledt instrument, der afdækker valutakursrisikoen.

Den anden type sikring, der er omhandlet af IAS 39 er sikring af betalingsstrømme. Sikringen går i denne type ud på at sikre værdien af forventede fremtidige betalinger. En sådan sikring kan f.eks. være relevant i forbindelse med variabelt forrentede aktiver, hvor virksomheden ønsker at sikre størrelsen af de fremtidige rentebetalinger og gøre dem uafhængige af renteændringer. Værdiændringerne på et afledt instrument, der sikrer størrelsen af sådanne fremtidige rentebetalinger, vil som udgangspunkt skulle indregnes i resultatopgørelsen. Imidlertid vil de sikrede rentebetalinger først blive indregnet i resultatopgørelsen i takt med, at de modtages. Med henblik på at opnå, at de sikrede betalinger og værdiændringerne på sikringsinstrumentet påvirker resultatopgørelsen samtidig, fastlægges det, at værdiændringerne på sikringsinstrumentet kan indregnes direkte på egenkapitalen for først senere at blive indregnet i resultatopgørelsen samtidig med de sikrede betalinger.

Den tredje type sikring vedrører investeringer i en udenlandsk enhed. Effekten af valutakursændringer af en udenlandsk enhed skal indregnes direkte på egenkapitalen. Der er derfor behov for at sikre, at en eventuel sikring af valutakursrisikoen vedrørende investeringer i en udenlandsk enhed tilsvarende kan indregnes direkte på egenkapitalen. I modsætning til, hvad der er tilfældet for sikring af renterisici, kan sikringsinstrumentet i forbindelse med sikringen af valutakursrisici være et ikke-afledt finansielt instrument. Der er med andre ord mulighed for, at sikringsforholdet vedrørende valutakursrisikoen på en udenlandsk enhed kan etableres ved hjælp af finansielle forpligtelser i den pågældende valuta.

IASB udstedte i marts 2004 en ændring til IAS 39, der muliggør, at regnskabsmæssig sikring af renterisici i specielt banker nemmere kan etableres. Ændringen kræver ikke som de hidtidige regler i IAS 39, at sikringsforholdet i forbindelse med renterisici nødvendigvis skal etableres mellem bestemte på forhånd udpegede aktiver eller forpligtelser og sikringsinstrumentet. I stedet gør ændringen det muligt, at et sikringsforhold kan etableres med et sikringsinstrument i forhold til netto renterisikoen på en portefølje af aktiver og forpligtelser, hvorved de nødvendige dokumentationsprocedurer bliver væsentligt lettere. Det er ikke fundet behov for at medtage disse bestemmelser i denne bekendtgørelse.

Ad § 76.

Bestemmelsen fastslår grundreglen i forbindelsen med sikring af betalingsstrømme, nemlig at værdiændringen på sikringsinstrumentet skal indregnes direkte på egenkapitalen. § 72 indeholder reglerne for, hvorledes de akkumulerede værdiændringer efterfølgende overføres til resultatopgørelsen.

Ad § 77.

Bestemmelsen fastslår reglen for den regnskabsmæssige behandling af sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed. Bestemmelsen finder anvendelse i forbindelse med sikring af valutakursrisikoen. Værdiændringer på sikringsinstrumentet skal indregnes direkte på egenkapitalen og vil først skulle indregnes i resultatopgørelsen ved afhændelse af den pågældende udenlandske enhed.

Ad § 78.

Bestemmelsen indeholder betingelserne for, at et sikringsforhold regnskabsmæssigt kan behandles som sådant. Betingelserne findes i IAS 39(88).

Ad § 79.

Bestemmelsen indeholder reglerne for, hvornår den særlige regnskabsmæssige i forbindelse med sikring skal ophøre. Bestemmelsen er en sammenskrivning af reglerne i IAS 39 (91 og 101).

Ad § 80.

Bestemmelsen fastsætter reglerne for, hvornår de beløb, der er indregnet direkte på egenkapitalen i forbindelse med sikring af betalingsstrømme, skal overføres til resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen**Ad § 81.**

Bestemmelsen svarer til årsregnskabslovens § 28. Definitionen af indtægter og omkostninger fastsættes i bilag 1.

Ad § 82.

Bestemmelsen fastslår hovedreglen, hvorefter indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, og omkostninger i takt med, at de afholdes, samt at værdireguleringer, afskrivninger og nedskrivninger i regnskabsperioden ligeledes som udgangspunkt skal indregnes i resultatopgørelsen, jf. § 49 i ÅRL. Det er således ikke forudsat, at reglerne i IAS 39 om aktiver, der er disponible for salg, skal finde anvendelse. I henhold til disse regler skal værdiregulering af disse aktiver indregnes direkte på egenkapitalen og ikke i resultatopgørelsen.

Bestemmelsens stk. 1 fastsætter undtagelser fra hovedreglen om, at værdireguleringer skal indregnes i resultatopgørelsen, og indeholder en udtømmende opremsning af alle undtagelsestilfælde af værdireguleringer, der ikke skal indregnes i resultatopgørelsen.

Bestemmelsens stk. 2 implementerer "shadow accounting", som er beskrevet i IFRS 4(30) samt den tilhørende Implementation Guidance(6-10). "Shadow accounting" tillades i henhold til IFRS 4(30), når afkastet af et aktiv påvirker målingen af forsikringsforpligtelserne. Behovet for "shadow accounting" opstår, fordi visse værdireguleringer føres direkte på egenkapitalen og ikke i resultatopgørelsen. Hvis virksomheden har udstedt bonuskontrakter, hvorefter kunderne skal have en andel af disse værdireguleringer, vil det ikke være retvisende, at indregne værdireguleringerne i egenkapitalen. Det er således i henhold til IFRS 4(30) tilladt i sådanne tilfælde først at føre den urealiserede gevinst (eller tab) direkte på egenkapitalen og derefter overføre den del, som skal fordeles til de bonusberettigede kontrakter, til de relevante poster under posten *III. Forsikringsmæssige hensættelser og investeringskontrakter*.

Ændring af regnskabspraksis

IAS 8 indeholder bl.a. regler om ændring af regnskabspraksis, ændring af regnskabsmæssige skøn og retning af fejl fra tidligere regnskabsperioder. Standarden blev revideret i 2003 som et led i IASB's "Improvements Project".

Ad § 83.

Bestemmelsen regulerer tilfælde, hvor der foretages ændringer i regnskabspraksis, der påvirker værdien af regnskabsposter. Ændring af regnskabspraksis vil som oftest kun forekomme, når ændringen nødvendiggøres af ændrede regnskabsregler. Når dette er tilfældet, vil der ofte blive fastsat særlige overgangsregler, der fastlægger, hvorledes ændringen skal behandles regnskabsmæssigt. Reglerne i 73 finder kun anvendelse, hvis der ikke er fastsat sådanne særlige overgangsregler.

Stk. 1 fastslår, at en ny regnskabsmetode skal anvendes bagudrettet (retrospektivt). Det vil sige, at regnskabet skal udarbejdes, som om den nye metode altid havde været i anvendelse. Den tilsvarende bestemmelse i årsregnskabsloven (§ 51) kræver alene, at indvirkningen fra metodeændringen skal indregnes på egenkapitalen primo, og at sammenligningstal skal ændres i overensstemmelse med den nye metode. Forskellen til årsregnskabsloven afspejler de ændringer, der er foretaget i IAS 8 ved revisionen i 2003.

Stk. 2 fastslår, hvorledes der skal forholdes, hvis den bagudrettede ændring af regnskabsposterne ikke i fuldt omfang er mulig. I så fald foretages metodeændringen på regnskabsposterne fra det tidligst mulige tidspunkt.

Ændring af regnskabsmæssige skøn og fejl

Ad § 84.

Bestemmelsen omhandler behandlingen af ændrede regnskabsmæssige skøn. Bestemmelsen fastslår, at virkningen af ændrede regnskabsmæssige skøn skal indregnes fremadrettet i regnskabet i overensstemmelse med, hvorledes det oprindelige skøn blev indregnet, jf. IAS 8(32-38) og § 52, stk. 1, i årsregnskabsloven. Reglen er i overensstemmelse med eksisterende praksis.

Ad § 85.

Bestemmelsen fastslår, hvorledes fejl i tidligere årsregnskaber skal korrigeres. Fejlen skal rettes bagudrettet på samme måde, som hvis der var tale om en ændring i regnskabspraksis, jf. IAS 8(41-48). Efter den tilsvarende bestemmelse i årsregnskabsloven (§ 52, stk. 2) gælder reglen kun tilfælde af såkaldte "fundamentale fejl". Forskellen til årsregnskabsloven afspejler de ændringer, der er foretaget i IAS 8 ved revisionen i 2003. Begrebet "fundamentale fejl" findes ikke i den reviderede IAS 8. Det følger dog af bestemmelsen, at den kun finder anvendelse, når den pågældende fejl er væsentlig. En lignende bestemmelse findes ikke i de gældende regnskabsregler for finansielle virksomheder.

Kapitel 4 - Oplysninger

Generelt

Ad § 86.

Bestemmelsen fastslår, at noterne skal oplyse om grundlaget for udarbejdelsen af årsregnskabet og den valgte regnskabspraksis, jf. bestemmelserne i dette kapitel, samt give supplerende oplysninger, som ikke er krævet i kapitlet, men er nødvendige for at give et retvisende billede. Bestemmelsen er en videreførelse af § 63/§ 56 i regnskabsbekendtgø-

relserne for livs- henholdsvis skadesforsikring, der er ændret i overensstemmelse med IAS 1(103).

Ad § 87.

Bestemmelsen fastslår, at noteoplysninger så vidt muligt skal præsenteres i en systematisk rækkefølge samt, at oplysninger, der er knyttet til regnskabsposter, skal gives i form af en note til den pågældende regnskabspost. Bestemmelsens 2. pkt. er en videreførelse af 2. pkt. i § 63/§ 56 i de gældende regnskabsbekendtgørelser. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(104).

Anvendt regnskabspraksis

Ad § 88.

Bestemmelsen fastsætter kravene til oplysninger om anvendt regnskabspraksis, som traditionelt gengives i form af et særskilt afsnit i årsrapporten. I IAS-reglerne er kravene til oplysninger anført i de enkelte standarder og samlet i en enkelt standard. Reglerne i IAS 1, jf. IAS 1(108ff) fortolkes således, at oplysninger om væsentlige regnskabsmetoder (regnskabspraksis) skal gengives i et særskilt afsnit i årsrapporten. Kravene til oplysninger om anvendt regnskabspraksis findes i ÅRL i §§ 53-55.

For så vidt angår poster, der omfatter beløb, som udspringer af forsikringskontrakter, jf. stk. 5, kræves i overensstemmelse med Rådets direktiv (91/674/EØF), at der oplyses om de målingsmetoder, der er anvendt for hver post. Herunder anføres eksempelvis også hvilke lukkekurser, som anvendes ved målingen af poster til dagsværdi, og hvorvidt § 50, stk. 3, har fundet anvendelse. Hvis diskontering anvendes, er det tillige et krav, at den metode, der anvendes til diskontering, oplyses. Dette er i overensstemmelse med afsnit 19 i IAIS Standard on Disclosures concerning Technical Performance and Risks for Non-life Insurers and Reinsurers (herefter IAIS standarden).

I overensstemmelse med IFRS 4(37(c)) kræves tillige oplyst de vigtigste forudsætninger og skøn, som er anvendt til målingen af posterne, samt den proces, som anvendes til at bestemme de forudsætninger, som har den største effekt på målingen af posterne. Der kræves tillige oplysninger om beregningsmetoden, hvis fordelingsberegninger anvendes ved målingen, og betydningen heraf for posterne.

I stk. 6-8 er fastsat oplysningskrav vedrørende ændringer i regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn samt fejl, der er baseret på oplysningskravene i IAS 8(28-29), IAS 8(39-40) samt IAS 8(49).

Ad § 89.

Bestemmelsen fastslår, at hvis der er foretaget tilpasning af sammenligningstal, skal arten af tilpasningen, beløbet for den post, som er tilpasset, samt hvorfor tilpasning er foretaget, oplyses. Bestemmelsen er præciseret i forhold til § 5 i de nuværende regnskabsbekendtgørelser for skades- og livsforsikring i overensstemmelse med IAS 1(38), idet det nu er angivet, at der skal oplyses arten af tilpasningen, beløbet for hver tilpasset post samt årsagen til tilpasningen. Det skal tillige oplyses, hvis der i henhold til § 5, stk. 1, ikke er foretaget en tilpasning af sammenligningstal, fordi det ikke er praktisk muligt. Det skal tillige begrundes, hvorfor det ikke er praktisk muligt.

Ad § 90.

I henhold til § 188, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed kan de grundlæggende forudsætninger for årsrapporten vedrørende periodisering, konsistens, bruttoværdi og formel og reel kontinuitet, dvs. § 188, stk. 1, pkt. 6-9 samt § 188, stk. 2, i særlige tilfælde fraviges.

Hvis dette er tilfældet, skal der i henhold til § 186, stk. 3, pkt. 2, ske noteoplysning. Der skal således gives en konkret og fyldestgørende begrundelse for fravigelsen med oplysning om, hvilken indvirkning, herunder så vidt den beløbsmæssige indvirkning, fravigelsen har på virksomhedens henholdsvis koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(18).

Noteoplysninger

Balancen

Ad § 91. Materielle anlægsaktiver

Bestemmelsen indeholder kravene til oplysninger om materielle anlægsaktiver, bortset fra ejendomme. Bestemmelsen svarer til § 57 i ÅRL, bortset fra, at oplysningskrav vedrørende opskrivninger ikke er medtaget, fordi reglerne for finansielle virksomheder ikke tillader opskrivninger af disse aktiver.

Ad § 92.

Bestemmelsen indeholder tilsvarende krav som dem, der skal afgives for øvrige materielle anlægsaktiver, jf. § 84, men gældende for ejendomme og tilpasset det forhold, at ejendomme skal måles til dagsværdi, jf. IAS 40(76). Oplysninger gives separat for grunde og bygninger, som virksomheden anvender i egen drift.

Ad § 93.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 73/§ 66). Da grunde og bygninger opføres til dagsværdi, er det fundet overflødigt at oplyse seneste ejendomsværdi. Det tidligere stk. 3 er derfor slettet.

Investeringsaktiver i virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed

Ad § 94.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 75 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Det foreslås, at denne også kommer til at gælde for skadesforsikringsselskaber.

Ad § 95.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 76 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Det foreslås, at denne også kommer til at gælde for skadesforsikringsselskaber.

Ad § 96.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 77 i bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Det foreslås, at denne også kommer til at gælde for skadesforsikringsselskaber.

Eventualaktiver

Ad § 97.

Bestemmelsen er ny og baseret på IAS 37(89).

Livsforsikringsforpligtelser

Ad § 98.

Bestemmelsen svarer til § 80 i bekendtgørelse om livsforsikringssselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. Bestemmelsen er tillige i overensstemmelse med IG 27 i ED 5. For så vidt angår stk. 1 er oplysningskravet reduceret, idet noten ikke længere skal oplyses opdelt på relevante delbestande. Der skal nu i stedet oplyses fordelingen af livsforsikringshensættelserne for hver relevant delbestand (i kontributionsmæssig sammenhæng) på *Garanterede ydelser*, *Bonuspotentialer på fremtidige præmier* og *Bonuspotentialer på fripolicydelser* opdelt efter forsikringernes oprindelige grundlagsrenter ved regnskabsårets slutning og regnskabsårets begyndelse.

Ad § 99.

Bestemmelsen er med undtagelse af stk. 1 en videreførelse af § 81 i bekendtgørelse om livsforsikringssselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber. I bestemmelsens stk. 1 er det præciseret, at hvis særlige betingelser skal være opfyldt for, at *Bonuspotentialer på fripolicydelser* kan anvendes til at dække tab, skal størrelsen af denne del af *Bonuspotentialer på fripolicydelser* oplyses, og de tilhørende betingelser skal oplyses. Det skal endvidere oplyses med beløbsangivelse, om *Bonuspotentialer på fripolicydelser* er reduceret i forbindelse med fordeling af realiserede resultater til forsikrings- henholdsvis investeringskontrakter.

Skadesforsikringsforpligtelser

Bestemmelserne er med visse tilpasninger en videreførelse af §§ 71-72 i bekendtgørelse om skadesforsikringssselskabers årsregnskaber.

Ad § 100.

Bestemmelsen fastsætter, at afløbsresultatet fremover skal opdeles i to, et afløbsresultat for indtrufne skader henholdsvis et afløbsresultat for fremtidige skader. Definitionen af afløbsresultaterne er placeret i definitionsbilaget. Det er tillige et krav, at effekten af diskontering vises separat.

Bestemmelsen implementerer afsnit 21-26 i IAIS standarden.

Ad § 101. Andre forpligtelser

Bestemmelsen er ny for forsikringsvirksomheder. Bestemmelsen svarer til § 101 i regnskabsbekendtgørelsen for pengeinstitutter. (Sammenhængen til § 114 skal overvejes.)

Ad § 102.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 70/§ 63). Bestemmelsens stk. 2. og 3. svarer til § 64 i ÅRL. Bestemmelsen er et krav i henhold til 4. direktivs artikel 43, nr. 6-7. Bestemmelsens stk. 1 og 2 er i overensstemmelse med IAS 32(63(b) og (g)).

Stk. 3 er tilpasset kravet i IAS 37.86 om for hver kategori af eventualforpligtelser at give en kort beskrivelse af arten af eventualforpligtelsen, medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer. Værdien af eventualforpligtelserne på kategorier og samlet skal tillige oplyses. Den nye formulering af stk. 3 opfylder således 4. direktivs krav i artikel 43, nr. 7, om at vise den samlede størrelse af økonomiske forpligtelser, som ikke er opført i status.

Ad § 103.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen fastsætter oplysningskrav, når afdækning af risici behandles i henhold til §§ 75-79. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 32(58-59).

Resultatopgørelsen

Ad § 104.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 86/§ 76).

Ad § 105.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 78/§ 69). Oplysningskravet er tilpasset ændringerne i opstillingerne.

Ad § 106.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 87/§ 77).

Ad § 107.

Bestemmelsen er en implementering af oplysningskrav i IAS 12, der erstatter oplysningskravene i (§ 83/§ 73) i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring.

I stk. 1. implementeres kravet i IAS 12.79.

Stk. 2., som implementerer IAS 12.81 (c), gør det muligt for brugere af årsregnskaber at forstå, hvorvidt forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud er usædvanligt, samt at forstå de væsentlige faktorer, der kunne påvirke dette forhold i fremtiden. Forholdet mellem skatteomkostning (skatteindtægt) og regnskabsmæssigt overskud kan påvirkes af faktorer såsom indtægt, der er fritaget for beskatning, omkostninger, som ikke er fradragsberettigede ved opgørelsen af skattepligtig indkomst (skattemæssigt underskud), virkningen af skattemæssigt underskud samt virkningen af udenlandske skattesatser, jf. IAS 12.84.

Stk. 3. implementerer IAS 12.81 (g).

Bestemmelsen opfylder tillige 4.direktivs artikel 43, nr. 11.

Ad § 108. Livsforsikringskontrakter

Bestemmelsen er en videreførelse af § 82 i den gældende bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 109.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 90 i den gældende bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 110.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravet i § 79 i den gældende regnskabsbekendtgørelse for livsforsikring.

Ad § 111. Skadesforsikringskontrakter

Bestemmelsen svarer med visse tilpasninger til § 70 i den gældende bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber.

Stk. 1-6 er ændret i forhold til de gældende regler. Forsikringsklasserne sundhedsforsikring og ejerskifteforsikringer er tilføjet som 2 af de forsikringsklasser, for hvilke der nærmere skal oplyses data, hvis de i øvrigt opfylder størrelseskravet i stk. 6. Det er endvidere fastsat, at proportional genforsikring skal fordeles på de enkelte (direkte) forsikringsklasser. Dette svarer til reglerne i IAIS-standarden.

Stk. 7 er en videreførelse af § 70, stk.7, i den gældende bekendtgørelse. Den er ligeledes i overensstemmelse med afsnit 36 i IAIS-standarden.

Ad § 112.

Bestemmelsen fastsætter, at der skal gives oplysning om antallet af erstatninger, gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader og erstatningsfrekvensen til belysning af udviklingen i erstatningerne. Dette er i overensstemmelse med afsnit 30-32 i IAIS-standarden samt IG71 i IFRS 4.

Nærtstående parter m.v.

Ad § 113.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 71/§ 64).

Stk. 1 er et krav efter 4. direktivs artikel 43, nr. 13.

I stk. 3 er den tidligere henvisning til aktieselskabslovens § 115, stk. 1, erstattet af en henvisning til § 78, stk.4, i lov om finansiel virksomhed. Sidstnævnte omfatter ikke samme personkreds som oplysningskravet, hvorfor det kun er definitionen af "nærtstående parter" fra denne bestemmelse, som finder anvendelse. Dvs. personer, som er knyttet til de i stk. 1. nævnte ved ægteskab eller slægtskab i ret op- eller nedstigende linje eller som søskende, og med virksomheder, for hvilke sådanne personer er direktører. Kravet i stk. 3. er i overensstemmelse med IAS 24.17-18.

Ad § 114.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 85/§ 75). Bestemmelsen er et krav efter 4. direktivs artikel 43, nr. 9 og 12.

Stk. 2. er tilpasset til § 69, stk. 1, i ÅRL.

Ad § 115.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 92/§ 81).

Ad § 116.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 65/§ 58) med undtagelse af stk. 2 i den tidligere bestemmelse. I forhold hertil er der tilføjet krav om at oplyse retsformen for dattervirksomhederne i overensstemmelse med § 72 i ÅRL.

Bestemmelsens stk. 1 er tilpasset så det er foreneligt med oplysningskravet i IAS 27(41(b)) og IAS 27(42(b)). Førstnævnte gælder for selskabsregnskaber for virksomheder, der ikke har krav om udarbejdelse af koncernregnskab, og som har valgt ikke at udarbejde koncernregnskab. Sidstnævnte for selskabsregnskaber for alle øvrige moderselskabers selskabsregnskaber. Bestemmelserne stiller krav om at oplyse en liste over væ-

sentlige investeringer i datterselskaber, fælles kontrollerede virksomheder og associerede virksomheder, som indeholder navn, registrerings- eller residensland, ejerandel eller andel af stemmerettigheder, hvis denne er andel ikke er den samme som ejerandelen.

Ad § 117.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskravene i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 67/§ 60). Bestemmelsen er mindre specifik end kravet i IAS 24.17-18, men vurderes ikke at være i modstrid hermed.

Ad § 118.

Bestemmelsen svarer til § 74 i ÅRL.

Virksomhedskapitalen

Ad § 119.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 68/§ 61). Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(76,i og iii).

Ad § 120.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 69/§ 62). Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 1(105 c).

Ad § 121.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 88/§ 78). Bestemmelsens stk. 1. og 2. svarer til § 76 i ÅRL. Bestemmelsens stk. 3. følger IAS 1.(76 vi).

Ad § 122.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 84/§ 74).

Ad § 123.

Bestemmelsen er en videreførelse af oplysningskrav i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 91/§ 80). Det er af IAIS tentativt besluttet, at udstede en standard om "Financial risk disclosures". Det er tillige tentativt besluttet, at den skal indeholde oplysningskrav vedrørende kapital. Kapitalkrav er en relevant oplysning for regnskabslæserne, da det siger noget om, hvor meget kapital der som følge af lovkrav er bundet i virksomheden.

Følsomhedsoplysninger

Ad § 124.

Bestemmelsen er en videreførelse af § 76a i den gældende bekendtgørelse om livsforsikrings- og tværgående pensionskassers årsregnskaber.

Ad § 125.

Bestemmelsen er ny.

Kapitel 5 - Ledelsesberetning

IAS-reglerne omfatter ikke krav til en ledelsesberetning. 4. direktiv indeholder visse krav i art. 46. Reglerne i §§ 33-36 er især udformet på baggrund af reglerne i årsregnskabsloven.

Generelt

Ad § 126.

Bestemmelsen er i det væsentlige en sammenskrivning af §§ 77 og 99 i årsregnskabsloven. Punkterne 1-5 svarer til årsregnskabslovens § 77, der gælder for virksomheder omfattet af regnskabsklasse B, mens punkterne 6-10 svarer til årsregnskabslovens § 99, der gælder for virksomheder omfattet af regnskabsklasse C.

Kravet i § 99, nr. 4, i årsregnskabsloven, hvorefter virksomheden skal "beskrive virksomhedens påvirkning af det eksterne miljø og foranstaltninger til forebyggelse, reduktion eller skader herpå", er dog ikke medtaget, fordi miljøpåvirkning fra finansielle virksomheder ikke er af væsentlig betydning. Under nr. 10 kræves, at der skal omtales ikke alene "filialer i udlandet", som efter årsregnskabsloven, men tillige "aktiviteter i udlandet".

Ad § 127.

Bestemmelsen svarer til § 100 og § 107, stk. 2, i årsregnskabsloven.

Ad § 128.

Årsregnskabslovens § 31 indeholder et krav om, at årsregnskabet skal indeholde "ledelsens forslag til anvendelse af virksomhedens overskud eller dækning af underskud". I stedet for denne bestemmelse foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter bestyrelsens forslag til udbytte skal oplyses i ledelsesberetningen.

Risikooplysninger

Ad § 129.

Bestemmelsen er ny. Stk. 1. er i overensstemmelse med oplysningskravene i IAS 32(51-85). Stk. 2. er i overensstemmelse med oplysningskravene i IFRS 4(38-39).

Ad § 130. Femårsoversigter

Bestemmelsen fastsætter, at indholdet af en femårsoversigt med hoved- og nøgletal skal være i overensstemmelse med bilag 9 og 10. Årsregnskabslovens § 101 indeholder tilsvarende krav til en femårsoversigt i ledelsesberetningen, dog uden at fastsætte detaljerede krav til, hvilke nøgletal den skal indeholde. De forskellige finansielle virksomheder er allerede underlagt detaljerede krav med hensyn til femårsoversigter.

Bestemmelserne vedrørende nøgletal i de gældende regnskabsbekendtgørelser er indarbejdet i bilagene. Derudover er bilagene ændret til at finde anvendelse for livsforsikringskontrakter henholdsvis skadesforsikringskontrakter.

Bilag 10 er tilpasset (foreløbig på nedenstående områder) for at implementere krav i IAIS standarden. Disse er tilpasninger er tillige i overensstemmelse med IG71 i IFRS 4. Der er foretaget følgende ændringer:

1. Kravene til hovedtal og nøgletal er baseret på bruttotal. I modsætning til de gældende regler, der i vidt omfang er baseret på tal efter genforsikring. Der er tilføjet linjer til angivelse af resultat af genforsikring.
2. Oversigten over hovedtal indeholder nu de to afløbsresultater, som kræves beregnet i henhold til § 63, hvilket implementerer afsnit 27 i IAIS standarden.

3. Oversigten over nøgletal er tilsvarende udvidet med de relative afløbsnøgletal. Definitionen heraf findes i definitionsbilaget.
4. Oversigten over nøgletal er udvidet med combined ratio og operating ratio, som er defineret i definitionsbilaget. Dette implementerer afsnit 13-18 og afsnit 20 i IAIS standarden.

Kapitel 6 – Aflæggelse af koncernregnskab

Reglerne om koncernregnskaber findes i IAS 27, der omhandler konsoliderede regnskaber og behandlingen af investeringer i datterselskaber i selskabsregnskabet.

Ad § 131. Pligt til at aflægge koncernregnskab

Bestemmelsen er ny. Den følger af IAS 27(9).

Ad § 132.

Bestemmelsen svarer til § 8 i bekendtgørelse om forsikringsselskabers og pensionskassers koncernregnskaber, men er tilpasset § 112 i ÅRL. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 27(10).

Ad § 133.

Bestemmelsen er ny. Den svarer til § 113 i ÅRL. Bestemmelsen fastslår i overensstemmelse med § 3, at hvis en virksomhed kan undlade at udarbejde et koncernregnskab, men alligevel aflægger et sådant, og dette ikke er til internt brug, så finder bekendtgørelsens regler om koncernregnskaber anvendelse.

Ad § 134. Omfattet af konsolideringen

Bestemmelsen erstatter til § 9-12 i bekendtgørelse om forsikringsselskabers og pensionskassers koncernregnskaber. Bestemmelsens stk. 1 fastsætter i overensstemmelse med IAS 27(12), at alle dattervirksomheder skal indgå i koncernregnskabet. Definitionen af dattervirksomheder findes i lov om finansiel virksomhed. Denne definition er ikke i overensstemmelse med den definition IAS anvender, hvorfor det er tilføjet, at også øvrige virksomheder, hvorover virksomheden udøver en bestemmende indflydelse, skal indgå i koncernregnskabet ved fuld konsolidering.

I stk. 2 fastsættes en undtagelse til stk. 1, idet det er muligt at udeholde en dattervirksomhed af konsolideringen, hvis den ikke tidligere har indgået i koncernregnskabet og kontrollen er midlertidig, jf. IAS 27(16-21). Det er således ikke længere muligt at udeholde dattervirksomheder, der ikke driver forsikringsvirksomhed, fra konsolideringen, jf. IAS 27(20).

I stk. 3 er det fastsat i overensstemmelse med IFRS 5(38), at aktiver og forpligtelser fra dattervirksomheder nævnt i stk. 2 skal præsenteres på en særskilt linje på henholdsvis aktiv- og passivside. Det er tillige i overensstemmelse med IFRS 5(1) fastsat, at sådanne aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Ad § 135. Generelle krav til koncernregnskabet

Bestemmelsen er ny. Stk. 1 og 2 følger af IAS 27(22). Stk. 3 og 4 følger af IAS 27(30).

Ad § 136.

Bestemmelsen er ny. Stk. 1 følger af IAS 27(31) og IAS 28(13). Stk. 2 følger af IAS 27(29). Stk. 3 er i overensstemmelse med IFRS 5(1(a)) og IFRS (6-12).

Ad § 137.

Bestemmelsen erstatter §§ 6-7 i bekendtgørelse om forsikringsselskabers og pensionskassers koncernregnskaber. I henhold til bestemmelsens stk. 3 opføres minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital som en særskilt post under egenkapitalen. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat opføres i tilknytning til resultatopgørelsen. Sidstnævnte opføres ikke i resultatopgørelsen men i tilknytning hertil, da det i henhold til IAS 27(33-34) er egenkapital og ikke hverken en indtægt eller en omkostning.

Ad § 138.

Bestemmelsen erstatter § 14 i bekendtgørelse om forsikringsselskabers og pensionskassers koncernregnskaber.

Ad § 139.

Bestemmelsen er ny.

Kapitel 7 – Virksomhedsovertagelser og fusioner

Ad § 140. Bestemmelsen er ny og fastsætter i overensstemmelse med IFRS 3.

Ad § 141.

Bestemmelsen i stk. 1 er ny og følger af IFRS 3.

I henhold til IFRS 3 er virksomhedssammenslutninger ikke omfattet af kravet om at anvende overtagelsesmetoden, hvis de sammensluttede virksomheder er underlagt fælles kontrol, jf. IFRS 3(3). Stk. 2 fastslår, at sammenlægningsmetoden kan anvendes i et sådant tilfælde. Bestemmelsen svarer til § 121, stk. 2 i årsregnskabsloven.

Sammenlægningsmetoden er nærmere beskrevet i stk. 3, som svarer til § 123 i årsregnskabsloven.

Ad § 142.

Bestemmelsen er ny. Den fastsætter, at åbningsbalancer udarbejdet i forbindelse med fusion eller lignende i henhold til bestemmelser i lovgivningen, udarbejdes i overensstemmelse med reglerne i § 140.

Når et forsikringsselskab eller en pensionskasse ansøger Finanstilsynet om tilladelse til sammenlægning med et andet forsikringsselskab eller en gren af en sådan, jf. § 230 eller § 235 i lov om finansiel virksomhed, vil Finanstilsynet i forbindelse med behandlingen af en sådan ansøgning om tilladelse til sammenlægning eller fusion kræve oplysninger om en række forhold, herunder bl.a. en revideret åbningsbalance for den fælles virksomhed. Det er denne åbningsbalance, som skal være baseret på de regnskabsprincipper, som fastlægges i bekendtgørelsens § 140. Åbningsbalancen danner bl.a. baggrund for beregningen af virksomhedens solvens.

Et krav om en åbningsbalance i forbindelse med en virksomhedssammenlægning kan tillige følge af anden selskabsregulering, bl.a. til brug ved de besluttende selskabsorganers godkendelse af en fusion. Tidspunktet for en åbningsbalance falder ikke nødvendigvis sammen med erhvervelsestidspunktet i henhold til § 140, stk.1. Erhvervelsestidspunktet vil som regel være senere end tidspunktet for åbningsbalancen. På erhvervelsestidspunktet skal de overtagne aktiver indregnes på ny efter dagsværdierne på dette tidspunkt uden hensyn til værdierne i åbningsbalancen.

Kapitel 8 – Udarbejdelse af perioderapporter

Udarbejdelse af halvårsrapport

Ad § 143.

Bestemmelsen er en videreførelse af kravet i de gældende regnskabsbekendtgørelser for livs- og skadesforsikring (§ 93/§ 81a). Dog skal sammenligningstal vedr. balancen være fra balancen ultimo året før og ikke fra balancen samme dato året før.

Kapitel 9 – Straffebestemmelser

Ad § 144.

Bestemmelsen fastsætter bødestraf for forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af de bestemmelser i bekendtgørelsen, der kan overtrædes.

Kapitel 10 – Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Ad § 145.

Bekendtgørelsen sættes i kraft med virkning for regnskabsår, der påbegyndes 1. januar 2005, dvs. sige halvårsrapporter, der skal offentliggøres ved udgangen af august 2005 og årsrapporter for 2005, der skal offentliggøres i begyndelsen af 2006.

IFRS 1 indeholder reglerne for førstegangsanvendelse af IAS/IFRS. Bestemmelsen i Stk. 2 svarer til reglen i IFRS 1(6). Der skal udarbejdes en åbningsbalance efter bekendtgørelsens regler pr. 1. januar 2004 med henblik på, at års- og halvårsrapport for 2005 kan indeholde sammenligningstal fra 2004.

Efter IFRS 1 skal reglerne om virksomhedssammenslutninger og herunder indregning af goodwill udelukkende anvendes fremadrettet ved overgang til anvendelse af IAS/IFRS. En tilsvarende regel er indsat i stk. 2.

Efter stk. 3 skal goodwill, der måtte være indregnet efter de hidtil gældende regler og ikke er afskrevet ved udgangen af 2004 ikke længere afskrives efter de hidtil gældende regler. Derimod skal goodwill-beløbet fremadrettet vurderes for værdiforringelse og nedskrives i overensstemmelse med de nye regler. Bestemmelsen svarer til reglerne i IFRS 1 og IFRS 3.

Bilag

Bilag 8 med regler for diskonteringssatser ved måling af forsikringsforpligtelser er endnu ikke udarbejdet

Reglerne for beregning af nøgletal i bilag 9 er ikke konsekvensrettet i forhold til de nye regler.